“UNİCAPİTAL İNVESTİSİYA ŞİRKƏTİ” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq
Standartlarına uyğun hazırlanmış
Maliyyə Hesabatları və Müstəqil Auditorların Rəyi
31 dekabr 2017-ci il tarixində başa çatmış il üzrə

“UNİCAPİTAL İNVESTİSİYA ŞİRKƏTİ” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MÜNDƏRİCAT

	Səhifə
31 DEKABR 2017-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ MALİYYƏ HESABATLARININ HAZIRLANMASI VƏ TƏSDİQ EDİLMƏSİ İLƏ BAĞLI RƏHBƏRLİYİN MƏSULİYYƏTİNİN BƏYANI	1
MÜSTƏQİL AUDİTORLARIN RƏYİ	2-4
31 DEKABR 2017-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ MALİYYƏ HESABATLARI:	
Mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlir haqqında hesabat	5
Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat	6
Kapitalda dəyişiklik haqqında hesabat	7
Pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat	8-9
Maliyyə hesabatları üzrə qeydlər	9-45

MALİYYƏ HESABATLARININ HAZIRLANMASI VƏ TƏSDİQ EDİLMƏSİ İLƏ BAĞLI RƏHBƏRLİYİN MƏSULİYYƏTİNƏ DAİR BƏYANAT 31 DEKABR 2017-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

Bu bəyannamə, "Unicapital İnvestisiya Şirkəti" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin (bundan sonra "Cəmiyyət") maliyyə hesabatları ilə bağlı Cəmiyyət rəhbərliyinin və müstəqil auditorların göstərilən məsuliyyətlərini fərqləndirmək məqsədi ilə hazırlanmışdır.

Rəhbərlik, 31 dekabr 2017-ci il tarixinə Cəmiyyətin maliyyə vəziyyətini, həmin ildə başa çatmış il üzrə əməliyyat nəticələrini, kapitalda dəyişiklikləri və pul vəsaitlərinin hərəkətini əks etdirən Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına ("MHBS") uyğun maliyyə hesabatlarının düzgün hazırlanması üçün məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə hesabatlarının hazırlanması zamanı rəhbərlik aşağıda göstərilənlər üzrə məsuliyyət daşıyır:

- Uyğun mühasibat prinsiplərinin seçilməsi və mütəmadi olaraq tətbiq edilməsi;
- Məntiqli və məqsədəuyğun təxminlərin və qərarların qəbul edilməsi;
- Maliyyə hesabatlarının MHBS-ə müvafiq hazırlanması və ya əgər hər hansı bir kənarlaşma varsa onun maliyyə hesabatlarında bəyan edilməsi və izahı;
- Yaxın gələcəkdə Cəmiyyət işini normal şərtlər altında davam etdirdiyi halda, hesabat tarixinə maliyyə hesabatlarının daimilik prinsipi əsasında hazırlanması.

Rəhbərlik, həmçinin aşağıdakı məsələlər üzrə məsuliyyət daşıyır:

- Cəmiyyət daxilində səmərəli və keyfiyyətli daxili nəzarət sisteminin işlənib hazırlanması, qurulması və möhkəmləndirilməsi;
- Cəmiyyətin maliyyə hesabatlarının MHBS-ə uyğun olaraq düzgün hazırlanması və Cəmiyyətin maliyyə vəziyyətini istənilən zaman düzgün əks etdirən mühasibat sisteminin təşkil edilməsi;
- Yerli mühasibat sisteminin qanunvericilik və Azərbaycan Respublikasının mühasibat standartlarına uyğun olaraq təşkil edilməsi;
- Mümkün imkanlardan istifadə edərək Cəmiyyətin aktivlərinin mühafizə edilməsinin təşkil olunması; və
- Saxtakarlıq, yanlışlıq və digər qanuna uyğunsuzluq hallarının müəyyən edilməsi və qarşısının alınması.

31 dekabr 2017-ci il tarixində başa çatmış il üzrə maliyyə hesabatları 7 may 2018-ci il tarixində Cəmiyyətin Rəhbərliyi tərəfindən təsdiq edilmişdir. Rəhbərlik 31 dekabr 2017-ci il tarixində başa çatmış il üzrə, 7 may 2018-ci il tarixində təsdiqlənmiş maliyyə hesabatlarında müəyyən xətalar aşkar etdiyindən həmin maliyyə hesabatlarının yenidən dərc olunmasına qərar vermişdir.

Cəmiyyət adından:

Heydər İbrahimli	**Cavid Məmmədov**
Baş menecer	**Baş mühasib**
27 iyun 2018-ci il	27 iyun 2018-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası	Bakı, Azərbaycan Respublikası

9-45-ci səhifələrdə təqdim edilmiş qeydlər maliyyə hesabatlarının tərkib hissəsini təşkil edir.

BAKER TILLY
AZERBAIJAN

Audit, Tax and Consulting
Demirchi Tower, 16th floor
Khojaly Avenue, 37
AZ1025, Baku
Azerbaijan

T: + 994 (12) 404 7 666
F: + 994 (12) 404 7 667

office@bakertilly.az
www.bakertilly.az

MÜSTƏQİL AUDİTORLARIN RƏYİ

"Unicapital İnvestisiya Şirkəti" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin Səhmdarı və İdarəetmə Heyətinə:

Rəy

Biz "Unicapital İnvestisiya Şirkəti" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin (bundan sonra "Cəmiyyət") 31 dekabr 2017-ci il tarixinə təqdim edilən maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat, həmin tarixdə başa çatmış il üzrə mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlir haqqında hesabat, kapitalda dəyişikliklər və pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabatlardan, eləcə də əsas mühasibat prinsiplərinin və digər izahedici qeydlərin xülasəsindən ibarət olan maliyyə hesabatlarının audit yoxlamasını aparmışıq.

Hesab edirik ki, əlavə edilmiş maliyyə hesabatları Cəmiyyətin 31 dekabr 2017-ci il tarixinə maliyyə vəziyyətini, habelə göstərilən tarixdə başa çatmış il üçün maliyyə nəticələrini və pul vəsaitlərinin hərəkətini Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına (MHBS) uyğun olaraq bütün əhəmiyyətli aspektlərdə ədalətli əks etdirir.

Rəy üçün Əsaslar

Biz auditi Beynəlxalq Audit Standartlarına (BAS) uyğun aparmışıq. Bu standartlar üzrə bizim məsuliyyətlərimiz əlavə olaraq hesabatımızın "Maliyyə Hesabatlarının Auditi üçün Auditorun Məsuliyyəti" bölməsində təsvir edilir. Biz maliyyə hesabatlarının auditinə aid olan etik normalar ilə Mühasiblərin Beynəlxalq Etika Standartları Şurasının "Etika məcəlləsinin" (MBESŞ məcəlləsi) tələblərinə uyğun olaraq Cəmiyyətdən asılı deyilik və biz digər etik öhdəliklərimizi bu tələblərə, eləcə də MBESŞ məcəlləsinin tələblərinə uyğun olaraq yerinə yetirmişik. Biz hesab edirik ki, əldə etdiyimiz audit sübutları rəyimizi əsaslandırmaq üçün yetərli və münasibdir.

İzahedici Paraqraf

Müqayisəli məlumat

Biz 31 dekabr 2016-cı il tarixində başa çatmış il üzrə təqdim edilmiş müqayisəli məlumatların yenidən təqdim edilməsini göstərən maliyyə hesabatlarına əlavə edilmiş 6 saylı Qeydə diqqət yetiririk. Bu məsələ ilə bağlı bizim rəyimiz dəyişməmişdir.

Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar və qalıqlar

Şərti rəy bildirmədən diqqətinizi maliyyə hesabatlarının 7 saylı Qeydinə cəlb edirik. Cəmiyyətin əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar üzrə əhəmiyyətli sayılan qalıqları və əməliyyatları mövcuddur. Əlaqəli tərəflər öz aralarında əlaqəli olmayan tərəflərin apara bilmədiyi əməliyyatları həyata keçirə bilər. Bununla yanaşı, əlaqəli tərəflər arasında aparılan əməliyyatların şərtləri, müddətləri və məbləğləri əlaqəli olmayan tərəflər arasında aparılan əməliyyatlarla eyni olmaya bilər.

Digər Məsələlər

Əvvəllki ilin maliyyə hesabatlarının auditi

31 dekabr 2016-cı il tarixində başa çatmış il üzrə Cəmiyyətin maliyyə hesabatlarının auditi 28 aprel 2017-ci il tarixində həmin hesabatlar üzrə şərtsiz müsbət rəy bildirən başqa bir auditor tərəfindən aparılmışdır.

2017-ci ilin maliyyə hesabatlarının auditinin bir hissəsi olaraq, biz həmçinin 6 saylı Qeyddə təsvir olunmuş 2016-cı ilin maliyyə hesabatlarına tətbiq edilən düzəlişlərin auditini aparmışıq. Həmin düzəlişlər istisna olmaqla, biz Cəmiyyətin 2016-cı il tarixinə olan maliyyə hesabatlarının audit prosesinə cəlb olunmamışıq. Müvafiq olaraq, biz bütövlükdə 2016-cı il tarixinə maliyyə hesabatları üzrə rəy və ya hər hansı bir şəkildə əminlik bildirmirik.

Audit Rəyi dərc edildikdən sonra Maliyyə Hesabatlarına edilmiş Düzəlişlər

Biz Cəmiyyətin 31 dekabr 2017-ci il tarixində başa çatmış il üzrə maliyyə hesabatlarının audit yoxlamasını həyata keçirmişik və 7 may 2018-ci il tarixində bununla bağlı müvafiq Audit Rəyi təqdim olunmuşdur. Bizim audit rəyi dərc olunduqdan sonra, rəhbərlik maliyyə hesabatlarında bir sıra xətalar aşkarlamış və bu xətaların nəticələrini nəzərə alaraq, 31 dekabr 2017-ci il tarixində başa çatmış il üzrə maliyyə hesabatlarının yenidən dərc olunmasına qərar vermişdir. Bu səbəbdən, biz yenilənmiş audit rəyimizi maliyyə hesabatları ilə birlikdə dərc edirik.

Maliyyə Hesabatları üzrə Rəhbərliyin və İdarəetmə Səlahiyyətləri Verilmiş Şəxslərin Məsuliyyəti

Rəhbərlik maliyyə hesabatlarının MHBS-yə uyğun olaraq hazırlanmasına və düzgün təqdim edilməsinə və rəhbərliyin fikrincə, saxtakarlıq və ya xətalar nəticəsində əhəmiyyətli təhrif olmadığı maliyyə hesabatlarının hazırlanmasına imkan verən zəruri daxili nəzarət sisteminin təşkilinə görə məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə hesabatlarını hazırladıqda, rəhbərlik Cəmiyyəti ləğv etmək və ya işini dayandırmaq niyyətində olmadığı yaxud bunu etməkdən başqa münasib alternativ olmadığı halda, rəhbərlik Cəmiyyətin fasiləsiz fəaliyyət göstərmək qabiliyyətinin qiymətləndirilməsinə, müvafiq hallarda fasiləsiz fəaliyyətə aid olan məsələlər haqqında məlumatların açıqlanmasına və mühasibat uçotunun fasiləsiz fəaliyyət prinsipinin istifadə edilməsinə görə məsuliyyət daşıyır.

İqtisadi subyektin idarə edilməsinə cavabdeh olan səlahiyyətli şəxslər Cəmiyyətin maliyyə hesabatlarının verilmə prosesinə nəzarətə görə məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə Hesabatlarının Auditinə görə Auditorun Məsuliyyəti

Bizim məqsədimiz təqdim edilmiş maliyyə hesabatlarında bir tam kimi, saxtakarlıq və ya xətalar nəticəsində, əhəmiyyətli təhriflərin olub-olmadığına dair kafi əminlik əldə etmək və rəyimiz daxil olan auditor hesabatını dərc etməkdir. Kafi əminlik əminliyin yüksək səviyyəsidir, lakin bu səviyyədə olan əminlikdə əhəmiyyətli təhriflər mövcud olduğu hallarda, BAS-lara uyğun olaraq aparılmış auditin belə təhrifləri həmişə aşkarlayacağına zəmanət vermir. Təhriflər saxtakarlıq və ya səhvlər nəticəsində yarana bilər və ayrılıqda yaxud məcmu olaraq, istifadəçilərin belə edilmiş maliyyə hesabatları əsasında qəbul etdikləri iqtisadi qərarlarına təsir etmə ehtimalı olduğu halda, əhəmiyyətli hesab edilir.

BAKER TILLY
AZERBAIJAN

BAS-ların tələblərinə uyğun olaraq aparılan auditin bir hissəsi kimi biz audit aparılan zaman peşəkar mühakimə tətbiq edirik və peşəkar skeptisizm nümayiş etdiririk. Biz həmçinin:

- Maliyyə hesabatlarında saxtakarlıq və ya xətalar nəticəsində əhəmiyyətli təhriflər risklərini müəyyən edib qiymətləndiririk, bu risklərə cavab verən audit prosedurlarını layihələndirib həyata keçiririk və rəyimizi əsaslandırmaq üçün yetərli və münasib audit sübutlarını əldə edirik. Saxtakarlıq nəticəsində əhəmiyyətli təhrifi aşkarlamamaq riski xətalar nəticəsindəkindən daha yüksəkdir, çünki saxtakarlıq sözləşmə, dələduzluq, qərəzli hərəkətsizlik, həqiqətə uyğun olmayan məlumatlardan və ya daxili nəzarətin kobudcasına pozulmasından ibarət ola bilər;

- Cəmiyyətin daxili nəzarətin səmərəliliyinə dair rəy bildirmək məqsədi üçün olmamaq şərtilə, bu şəraitlərdə uyğun olan audit prosedurlarını layihələndirmək üçün auditə aid daxili nəzarəti başa düşürük;

- İstifadə edilmiş uçot siyasətinin uyğunluğunu və rəhbərlik tərəfindən həyata keçirilən uçot qiymətləndirmələrinin və əlaqəli məlumatların açıqlanmasının məntiqliliyini qiymətləndiririk;

- Mühasibat uçotunun fasiləsizlik prinsipinin rəhbərlik tərəfindən istifadə ediməsinin uyğunluğuna və əldə edilən audit sübutlarının əsasında Cəmiyyətin fəaliyyətini fasiləsiz davam etmək imkanını ciddi şübhə altına qoya bilən hadisələrlə və ya şəraitlərlə bağlı əhəmiyyətli qeyri-müəyyənliyin mövcud olub-olmadığında dair nəticə çıxarırıq. Əhəmiyyətli qeyri-müəyyənliyin mövcud olduğu haqqında nəticə çıxardığımız halda, auditor hesabatımızda maliyyə hesabatlarındakı əlaqəli məlumatların açıqlanmasına diqqət yetirməliyik və ya belə məlumatların açıqlanması kifayət olmadığı halda, rəyimizə dəyişiklik etməliyik. Nəticələrimiz auditor hesabatımızın tarixinədək əldə edilən audit sübutlarına əsaslanmalıdır. Lakin sonrakı hadisələr və ya şəraitlər Cəmiyyətin fasiləsiz fəaliyyətinin dayandırılmasına səbəb ola bilər;

- Məlumatların açıqlanması da daxil olmaqla, maliyyə hesabatlarının ümumi təqdimatını, strukturunu və məzmununu, habelə əsas əməliyyatların və hadisələrin maliyyə hesabatlarında ədalətli təqdim edilib-edilmədiyini qiymətləndiririk.

Biz idarəetmə səlahiyyətləri verilmiş şəxslərə digər məsələlərlə yanaşı auditin planlaşdırılmış həcmi və müddətləri, habelə əhəmiyyətli audit sübutları, o cümlədən audit apardığımız zaman daxili nəzarətdə aşkar etdiyimiz əhəmiyyətli çatışmazlıqlar haqqında məlumat veririk.

Baker Tilly Azerbaijan

27 iyun 2018-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

"Baker Tilly Azərbaycan"-ın Nüsxəsi /
Baker Tilly Azerbaijan's Copy

QAYTARILSIN / SEND BACK:

AZ1025, Bakı şəh., Xocalı küç., 37
Demirchi Tower 16-cı mərtəbə
Tel.: (+994 12) 404 51 52

"UNİCAPİTAL İNVESTİSİYA ŞİRKƏTİ" AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MƏNFƏƏT VƏ YA ZƏRƏR VƏ DİGƏR MƏCMU GƏLİR HAQQINDA HESABAT
31 DEKABR 2017-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ
(Azərbaycan Manatı ilə)

	Qeydlər	31 dekabr 2017-ci il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2016-cı il tarixində başa çatmış il üzrə (yenidən təqdim edilmiş)
Əməliyyat gəlirləri	7, 8	998,147	747,175
Cəmi gəlirlər		**998,147**	**747,175**
Əmək haqqı və mükafatlar	7, 9	(263,227)	(140,280)
Ümumi və inzibati xərclər	7, 9	(111,295)	(207,638)
Əməliyyat mənfəəti		**623,625**	**399,257**
Xarici valyuta ilə edilmiş əməliyyatlar üzrə xalis (zərər)/gəlir		(14,392)	42,628
Faiz gəlirləri	7, 10	3,121	-
Faiz xərcləri	7, 11	(101,062)	-
Əmlak və avadanlıqların silinməsi üzrə zərər		(19,700)	-
Mənfəət vergisindən əvvəl gəlir		**491,592**	**441,885**
Mənfəət vergisi xərci	12	(98,511)	(88,377)
İl üzrə xalis mənfəət		**393,081**	**353,508**
İL ÜZRƏ CƏMİ MƏCMU GƏLİR		**393,081**	**353,508**

Cəmiyyət adından:

Heydər İbrahimli
Baş menecer

27 iyun 2018-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Cavid Məmmədov
Baş mühasib

27 iyun 2018-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

9-45-ci səhifələrdə təqdim edilmiş qeydlər maliyyə hesabatlarının tərkib hissəsini təşkil edir.

	Qeydlər	31 dekabr 2017-ci il	31 dekabr 2016-cı il (yenidən təqdim edilmiş)
AKTİVLƏR			
Uzunmüddətli aktivlər:			
Əmlak və avadanlıqlar	13	7,037	30,561
Qeyri-maddi aktivlər	14	1,995	4,480
Digər investisiyalar	15	60,000	60,000
Təxirə salınmış mənfəət vergisi aktivi	12	6,552	-
Cəmi uzunmüddətli aktivlər		**75,584**	**95,041**
Cari aktivlər			
Əsas brokerdən alınacaq vəsaitlər	18	1,159,910	1,311,969
Alınacaq komissiya haqları	7, 20	267,314	63,872
İstifadəsi məhdudlaşdırılmış əmanətlər	7, 17	163,975	850,154
Qısa-müddətli investisiyalar	7, 19	340,020	-
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	7, 16	584,240	666,831
Digər aktivlər	21	60,185	107
Cəmi cari aktivlər		**2,575,644**	**2,892,933**
CƏMİ AKTİVLƏR		**2,651,228**	**2,987,974**
ÖHDƏLİKLƏR VƏ KAPİTAL			
ÖHDƏLİKLƏR:			
Uzunmüddətli öhdəliklər:			
Təxirə salınmış mənfəət vergisi öhdəliyi	12	-	276
Cəmi uzunmüddətli öhdəliklər		**-**	**276**
Cari öhdəliklər			
Müştərilərə ödəniləcək məbləğlər	22	1,671,195	2,162,123
Digər öhdəliklər	7, 23	113,377	-
Cəmi cari öhdəliklər		**1,784,572**	**2,162,123**
Cəmi öhdəliklər		**1,784,572**	**2,162,399**
KAPİTAL:			
Nizamnamə kapitalı	24	300,000	300,000
Bölüşdürülməmiş mənfəət		566,656	525,575
Cəmi kapital		**866,656**	**825,575**
CƏMİ ÖHDƏLİKLƏR VƏ KAPİTAL		**2,651,228**	**2,987,974**

Cəmiyyət adından:

Heydər İbrahimli
Baş menecer

27 iyun 2018-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Cavid Məmmədov
Baş mühasib

27 iyun 2018-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

9-45-ci səhifələrdə təqdim edilmiş qeydlər maliyyə hesabatlarının tərkib hissəsini təşkil edir.

"UNİCAPİTAL İNVESTİSİYA ŞİRKƏTİ" AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KAPİTALDA DƏYİŞİKLİKLƏR HAQQINDA HESABAT
31 DEKABR 2017-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ
(Azərbaycan Manatı ilə)

	Nizamnamə kapitalı	Bölüşdürülmə-miş mənfəət	Cəmi kapital
1 yanvar 2016-cı il	**300,000**	**172,067**	**472,067**
İl üzrə cəmi məcmu gəlir (yenidən təqdim edilmiş)	-	353,508	353,508
31 dekabr 2016-cı il	**300,000**	**525,575**	**825,575**
İl üzrə cəmi məcmu gəlir	-	393,081	393,081
Bəyan edilmiş dividendlər	-	(352,000)	(352,000)
31 dekabr 2017-ci il	**300,000**	**566,656**	**866,656**

Cəmiyyət adından:

Heydər İbrahimli
Baş menecer

27 iyun 2018-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Cavid Məmmədov
Baş mühasib

27 iyun 2018-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

9-45-ci səhifələrdə təqdim edilmiş qeydlər maliyyə hesabatlarının tərkib hissəsini təşkil edir.

"UNİCAPİTAL İNVESTİSİYA ŞİRKƏTİ" AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ HAQQINDA HESABAT
31 DEKABR 2017-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ
(Azərbaycan Manatı ilə)

	Qeydlər	31 dekabr 2017-ci il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2016-cı il tarixində başa çatmış il üzrə
ƏMƏLİYYAT FƏALİYYƏTİNDƏN DAXİL OLAN PUL VƏSAİTLƏRİ:			
Mənfəət vergisindən əvvəl gəlir		491,592	441,885
Nağdsız vəsaitlər üzrə düzəlişlər:			
Xarici valyuta ilə edilmiş əməliyyatlar üzrə xalis zərər/(gəlir)		14,392	(42,628)
Köhnəlmə və amortizasiya	13, 14	8,473	3,736
Əmlak və avadanlıqların silinməsi üzrə zərər		19,700	-
Faiz gəliri	10	(3,121)	-
Faiz xərcləri	11	101,062	-
Əməliyyat aktivləri və öhdəliklərində dəyişikliklərdən əvvəl əməliyyat fəaliyyətindən daxil olan pul vəsaitləri		**632,098**	**402,993**
Əməliyyat aktivləri və öhdəliklərində dəyişikliklər			
Alınacaq komissiya haqlarında xalis azalma/(artma)		(204,419)	(63,872)
Əsas brokerdən alınacaq vəsaitlər üzrə xalis artma		152,059	(1,311,969)
İstifadəsi məhdudlaşdırılmış əmanətlər üzrə xalis azalma/(artma)		686,179	(850,154)
Digər aktivlərdə xalis azalma(artma)		(40,098)	42,940
Müştərilərə ödəniləcək vəsaitlər üzrə xalis artma/(azalma)		(490,928)	2,162,123
Digər öhdəliklər üzrə xalis artma/(azalma)		12,315	(3,530)
Ödənilmiş mənfəət vergisindən əvvəl əməliyyat fəaliyyətindən daxil olan pul vəsaitləri		**747,206**	**378,531**
Ödənilmiş mənfəət vergisi		(125,319)	(88,101)
Əməliyyat fəaliyyətindən daxil olan xalis pul vəsaitləri		**621,887**	**290,430**
İnvestisiya fəaliyyətindən daxil olanpul vəsaitləri			
Əmlak və avadanlıqlar üzrə ödənişlər		(2,164)	(17,802)
Qısa-müddətli investisiyaların alınması		(340,020)	-
Alınmış faizlər		3,121	-
İnvestisiya fəaliyyətindən daxil olan/(yönələn) xalis pul vəsaitləri		**(339,063)**	**(17,802)**
MALİYYƏLƏŞDİRMƏ FƏALİYYƏTİNDƏN DAXİL OLAN PUL VƏSAİTLƏRİ:			
Ödənilmiş dividendlər		(352,000)	-
Maliyyələşdirmə fəaliyyətinə yönələn xalis pul vəsaitləri		**(352,000)**	**-**
		(13,415)	42,629
PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ ONLARIN EKVİVALENTLƏRİNDƏ XALİS (AZALMA)/ARTMA		(82,591)	315,257
PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ ONLARIN EKVİVALENTLƏRİ, *ilin əvvəlinə*	16	666,831	351,574
PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ ONLARIN EKVİVALENTLƏRİ, *ilin sonuna*	16	584,240	666,831

Cəmiyyət adından:

Heydər İbrahimli
Baş menecer

27 iyun 2018-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Cavid Məmmədov
Baş mühasib

27 iyun 2018-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

9-45-ci səhifələrdə təqdim edilmiş qeydlər maliyyə hesabatlarının tərkib hissəsini təşkil edir.

1. GİRİŞ

Cəmiyyət və onun əsas fəaliyyəti

“Unicapital İnvestisiya Şirkəti” Açıq Səhmdar Cəmiyyəti (“Cəmiyyət”) 30 oktyabr 2007-ci il tarixində Azərbaycan Respublikasında qeydiyyatdan keçmiş və təsis olunmuşdur. Cəmiyyət 19 dekabr 2007-ci il Azərbaycan Respublikası Vergilər Nazirliyinin 1401258741 saylı şəhadətnaməsi əsasında fəaliyyət göstərir.

Cəmiyyətin əsas fəaliyyəti yerli qiymətli kağızlar bazarında investisiya qoymaq istəyən müştərilərə broker xidmətlərinin və əsasən qiymətli kağızlarla əməliyyatlar ilə bağlı xidmətlərin göstərilməsidir. Xidmətlərin siyahısına brokerlik, diler, aktivlərin idarə edilməsi və onlayn ticarət platformasına giriş daxildir.

31 dekabr 2017 və 2016-cı il tarixlərinə Cəmiyyətin mülkiyyət strukturu aşağıdakı kimi olmuşdur:

Səhmdar	31 dekabr 2016-cı il	31 dekabr 2017-ci il
“Unibank” Kommersiya Bankı Açıq Səhmdar Cəmiyyəti	100%	100%
Cəmi	**100%**	**100%**

31 dekabr 2017 və 2016-cı il tarixlərinə Cəmiyyətə onun əməliyyatlarının öz şəxsi qərar və maraqlarına uyğun olaraq idarə edilməsinə nəzarət cənab Eldar Qəribova məxsusdur.

Cəmiyyətin hüquqi ünvanı və fəaliyyət göstərdiyi yer

Cəmiyyətin hüquqi ünvanı Dilarə Əliyeva 243, Nəsimi rayonu, Bakı şəhəri, Azərbaycan Respublikasıdır.

Cəmiyyətin fəaliyyət mühiti

Cəmiyyət öz fəaliyyətini Azərbaycan Respublikasında aparır. İnkişaf etməkdə olan bir bazar olaraq, Azərbaycan Respublikası hazırda işgüzar və tənzimləyici infrastrukturu inkişaf etdirir ki, ümumiyyətlə daha inkişaf etmiş bir bazar iqtisadiyyatda mövcud olan standartlara uyğunluğu təmin etsin.

Neft hasilatı və neft qiymətləri səbəbindən neft gəlirlərinin aşağı düşməsi nəticəsində neftin ÜDM-də (7,2%) azalma ilə əlaqədar olaraq Azərbaycan iqtisadiyyatı 2017-ci ilin birinci yarısında 1,3% zəifləmişdir. Digər tərəfdən və bank sektorunda davam edən çətinliklərə baxmayaraq, qeyri-neft iqtisadiyyatı kənd təsərrüfatının və istehsal sektorunun güclü göstəricilərinin dəstəklənməsi ilə bir il ərzində ilk dəfə 1,7% artmışdır. 2017-ci ildə baş tutmuş illik inflyasiya 13-14% səviyyəsində qalmışdır və əsasən dövlət tərəfindən idarə edilən elektrik enerjisi, su və qaz tariflərində və yerli ərzaq qiymətlərində artmışdır. Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı inflyasiya təzyiqlərinə istinad edərək likvidlik udma əməliyyatlarını artırmaqla, 2017-ci ilədək pul siyasətinin mövqeyini möhkəmləndirməyə davam etmişdir. Manat 2016-cı ilin sonundan etibarən ABŞ dolları ilə müqayisədə 4,4% artaraq, onun güclü xarici mövqeyini və likvidlik əmsallarını artırdı. Problemli maliyyə sektoru iqtisadiyyata mənfi təsir göstərməyə davam edir. 2017-ci ilin ilk yarısında kredit 15.6% azaldı və aktivlərin keyfiyyəti pisləşməyə başladı. Rəsmi statistikaya əsasən, fəaliyyət göstərməyən kredit nisbəti 2016-cı ilin yekunlarındakı 9% ilə müqayisədə, 2017-ci ilin iyun ayında 13%-ə çatıb. Həmçinin, 2017-ci ilin ikinci rübündə manatın depozitləri artıb, müştəri əmanətləri 2017-ci ilin ilk yeddi ayı ərzində (korporativ və ev təsərrüfatları) 4,4% azalıb.

2016-cı ilin fevral ayından etibarən Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı müntəzəm olaraq 2017-ci il ərzində yenidən maliyyələşdirmə dərəcəsini 5%-dən 15%-ə qədər artırmış və kapitalın minimum adekvatlıq əmsalını 12%-dən 10%-ə endirmişdir.

Beynəlxalq kredit agentliyi olan Standard & Poor’s, 2018-ci ilin fevral ayında Azərbaycanın xarici və yerli valyuta üzrə uzunmüddətli və qısamüddətli suveren kredit reytinqini “BB+/B” dərəcəsində mənfi proqnozdan stabilə doğru yüksəlməsini təsdiqləmişdir.

Azərbaycan iqtisadiyyatı, dünyanın digər yerlərində baş verən bazar böhranlarına və iqtisadi yavaşlamalara qarşı həssasdır. Hökumət bir sıra sabitləşdirmə tədbirləri tətbiq etmiş və mövcud iqtisadi çağırışlara cavab olaraq bank sistemində islahatların və dəstəyin sürətləndirilməsini planlaşdırır. Rəhbərlik inanır ki, mövcud vəziyyətdə Cəmiyyətin fəaliyyətinin davamlılığını dəstəkləmək üçün müvafiq tədbirlər görür, yuxarıda bəhs edilən sahələrdə gözlənilməz pisləşmənin Cəmiyyətin nəticələrinə və maliyyə vəziyyətinə, hazırda müəyyən edilə bilməyəcək şəkildə mənfi təsir edə biləcəyini nəzərə alır.

Davam edən böhran şəraitində, Azərbaycan hökuməti iki onillikdə hakim olan neftə yönəldilmiş olan iqtisadi siyasətini iqtisadiyyatın digər sahələrə şaxələndirilməsinə dəyişmişdir. Bu məqsədlə, 11 sektoru əhatə edən doğru bir inkişaf strategiyasını formalaşdırmaq üçün “milli strateji yol xəritəsi” qəbul edildi. “Milli strateji yol xəritəsi”-nin həyata keçirilməsi, yeni yaradılmış “İqtisadi İslahatların və Kommunikasiyaların Təhlili Mərkəzi”-nə həvalə edilmişdir. Bu qurumun əsas məqsədi aparılan islahatların effektivliyini təhlil etmək və yeni təkliflər verməkdir. Digər bir əhəmiyyətli struktur islahatı, qeyri-qanuni maliyyə fəaliyyətlərinə qarşı mübarizə və tənzimlənmənin təkmilləşdirilməsi məqsədilə maliyyə sektoruna daha sıx, şəffaf və çevik nəzarətin gücləndirilməsi üçün “Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatası”-nın yaradılmasıdır.

Əhəmiyyətli tədbirlər həmçinin gömrük və vergi xidmətlərində də həyata keçirilmişdir. 1 avqust 2016-cı il tarixinə daha operativ və şəffaf gömrük rəsmiləşdirmələrini (“yaşıl dəhliz” və digər çıxış sistemləri) təmin etmək məqsədi ilə yeni normativ hüquqi aktlar qüvvəyə minmişdir. Yeni sadələşdirilmiş prosedurların idxalı stimullaşdırması və biznes və xarici ticarət üçün əlverişli şərait yaratması nəzərdə tutulmuşdur. Gömrük sahəsində islahatların davamı olaraq “məmur-vətəndaş təmasları”nı minimuma endirmək məqsədilə elektron vergi bəyannamələrinin tətbiqi həyata keçirilir. Mövcud vergi sisteminə dəyişikliklər etmək məqsədilə “2016-cı ildə vergi sahəsində aparılacaq islahatların istiqamətləri”nin təsdiqi haqqında Sərəncam imzalanmışdır. Prezidentin sərəncamında tələb olunur ki, Vergilər Nazirliyi kameral və səyyar vergi yoxlamalarının qısa müddətdə başa çatdırılmasını təmin etsin və vergi ödəyiciləri ilə vergi orqanları arasında birbaşa təmasın minimuma endirilməsi məqsədilə elektron auditin tətbiq dairəsini genişləndirsin. İnhisarçılıq tədbirlərində daha bir mühüm dəyişiklik Cinayət Məcəlləsinə edilmişdir. Bundan başqa, 16 dekabr 2016-cı il tarixli Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsində dəyişikliklər nəticəsində xərclərin süni şəkildə artırılması hallarının qarşısının alınması məqsədilə “transfer qiymətləndirmə” və güclü iqtisadiyyata malik ölkələrdə də geniş istifadə olunan “könüllü vergi açıqlaması” tətbiq ediləcək. Əlavə olaraq, vergi öhdəliyinin düzgün hesablanmaması səbəbindən vergi orqanları tərəfindən tətbiq olunan maliyyə sanksiyalarının əlavə təsirinin qarşısını almaq məqsədilə “vergi öhdəliyinin əvvəlcədən müəyyənləşdirilməsi” mexanizmi işə düşəcək. Bununla yanaşı, elektron hesab fakturalarının tətbiqi vergidən yayınmanın qarşısının alınmasında mühüm rol oynayacaq və vergi sisteminin optimallaşdırılmasına müsbət təsir göstərəcək.

Azərbaycan həmçinin, tranzit və ticarətin inkişafı üçün regional əlaqə təşəbbüslərindən də faydalanmağa çalışır. Xüsusilə də, ölkə Şərq-Qərb və Şimal-Cənub nəqliyyat dəhlizlərinin sponsorlarından biridir. Xəzər bölgəsini Türkiyə ilə birləşdirən Bakı-Tbilisi-Qars dəmiryolu xəttinin tikintisi 2017-ci ildə tamamlanmışdır.

Trans-Anadolu Təbii Qaz Kəməri (TANAP) və Trans-Adriatik Boru Kəməri (TAP), Azərbaycanın Şahdəniz qaz yatağından olan təbii qazı Türkiyə və Avropaya çatdıracaqdır. 2018-ci ildən etibarən ÜDM-in sürətlənməsi sayəsində iqtisadiyyatın genişlənəcəyi gözlənilir, belə ki, dünyanın ən böyük qaz yataqlarından biri olan Şahdəniz qaz yatağı istehsala başlayır. Kreditlərin məhdud inkişafı və zəif biznes mühitinin olması səbəbindən, qeyri-neft istehsalının asta templə inkişaf edəcəyi gözlənilir.

2. ƏSAS MÜHASİBAT PRİNSİPLƏRİ

Hesabatların uyğunluğunun bəyanı

Cəmiyyətin hazırkı maliyyə hesabatları Beynəlxalq Mühasibat Standartları Şurası tərəfindən dərc edilmiş Beynəlxalq Maliyyə Hesabatları Standartları (“MHBS”) və Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına Şərhlər Komitəsi (“MHBSŞK”) tərəfindən dərc edilmiş şərhlər əsasında hazırlanmışdır.

Fasiləsizlik prinsipi

Bu maliyyə hesabatları Cəmiyyətin daimilik prinsipi əsasında yaxın gələcəkdə işini normal şərtlər altında davam etdirəcəyini nəzərdə tutur.

Rəhbərlik hesab edir ki, Cəmiyyət yaxın gələcəkdə fəaliyyətini davam etdirəcək və Cəmiyyətin likvidasiyasına nə istək, nə də ehtiyac olmayacaq, eləcə də fəaliyyəti dayandırmaq və ya Azərbaycan Respublikasının qanunları və ya normativ aktları əsasında kreditorlardan qorunmaq üçün müdafiə axtarmaq üzrə nə niyyət, nə də zərurət mövcud deyil. Buna görə, aktivlər və öhdəliklər adi fəaliyyətin gedişində Cəmiyyətin aktivləri reallaşdırmaq və öhdəlikləri yerinə yetirmək qabiliyyətinə malik olması fərziyyəsi ilə hesabatlarda əks etdirilmişdir. Bəzi maliyyə hesabatları standartları rəhbərlik tərəfindən Cəmiyyətin daimilik prinsipinə dair dəyərləndirmənin aparılması üzrə konkret tələbləri və nəzərə alınmalı olan müəyyən məsələləri və daimilik prinsipi ilə əlaqədar bir sıra açıqlamaların hesabatlara daxil edilməsini əhatə edir.

Daimilik prinsipi təxminlərinin rəhbərlik tərəfindən dəyərləndirilməsi zamanı naməlum olan gələcək hadisələr və ya şərtlər üzrə müəyyən təxminlərin edilməsi vacibdir.

Təqdimatın digər əsasları

Bu maliyyə hesabatları əksi göstərilmədiyi hallarda Azərbaycan manatı (“AZN”) ilə təqdim edilmişdir. Bu maliyyə hesabatları, tarixi dəyər prinsiplərinə əsasən hazırlanmışdır.

Cəmiyyət mühasibat sistemini Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə uyğun şəkildə təşkil edir. Bu maliyyə hesabatlarını hazırlayarkən yerli mühasibat prinsiplərinə uyğun tərtib edilmiş mühasibat sistemindən istifadə edilmiş və MHBS-yə uyğunlaşdırılmaq məqsədilə hesabatlara düzəlişlər edilmişdir. Bu düzəlişlərə əməliyyatların iqtisadi mahiyyətini əks etdirmək üçün müəyyən təsnifləşdirilmələr, həmçinin müəyyən aktiv və öhdəliklərin, eləcə də gəlir və xərclərin maliyyə hesabatlarındakı maddələrə uyğunlaşdırılması məqsədilə edilən yenidən təsnifləşdirilmələr aiddir.

Cari və ya uzunmüddətli kateqoriyaya təsnifat

Cəmiyyət cari/uzunmüddətli təsnifat meyarları əsasında maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda aktivləri və öhdəlikləri təqdim edir. Cəmiyyət aşağıdakı hallarda aktivləri cari aktiv kimi təsnifləşdirir:

- Cəmiyyətin adi əməliyyat dövründə satılmaq və ya istifadə üçün saxlanıldıqda və ya realizasiya olunması ehtimal olunduqda;

- əsasən alqı-satqı məqsədləri üçün saxlandıqda;
- hesabat tarixindən sonra on iki ay müddətində realizasiya ediləcəyi ehtimal olunduqda; və ya
- hesabat tarixindən sonra ən az on iki ay müddətində mübadiləsinə və ya istifadəsinə məhdudiyyət qoyulmayan pul vəsaiti və ya onun ekvivalenti formasında olduqda.

Cəmiyyət aşağıdakı hallarda öhdəlikləri cari öhdəlik kimi təsnifləşdirir:

- Cəmiyyətin adi əməliyyat dövründə onların ödənilməsi nəzərdə tutulduqda;
- əsasən alqı-satqı məqsədləri üçün saxlandıqda;
- hesabat tarixindən etibarən on iki ay ərzində ödənilməli olduqda; və ya
- Cəmiyyət öhdəliyin yerinə yetirilməsini hesabat tarixindən ən azı on iki ay uzatmaq kimi şərtsiz hüquqa malik olmadıqda.

Gəlir və xərclərin tanınması

Səhmlər və ya digər qiymətli kağızların alınması, yaxud biznes müəssisələrinin alınması və ya satılması zamanı aparılan danışıqlar və ya üçüncü tərəflər üçün danışıqlarda iştirak etmək nəticəsində yaranmış və əsas əməliyyatın icrası zamanı qazanılmış komissiyalar və haqlar icra başa çatdığı zaman uçota alınır.

Bütün borc alətləri üzrə faiz gəlirləri və xərcləri mənfəət və ya zərər haqqında hesabatda effektiv faiz metodundan istifadə etməklə hesablama metodu ilə qeydə alınır. Bu metoda əsasən, faiz gəlirləri və xərclərinə müqavilə tərəfləri arasında ödənilmiş və ya alınmış və effektiv faiz dərəcəsinin tərkib hissəsi olan bütün komissiya və haqlar, sövdələşmə xərcləri, eləcə də bütün digər mükafat və ya güzəştlər daxildir.

Maliyyə alətləri

Cəmiyyət müqaviləyə əsasən maliyyə aləti üzrə öhdəlik daşıyan tərəfə çevrildiyi zaman maliyyə aktivini və ya öhdəliyini maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda tanıyır. Maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin adi yolla alınması və satılması zamanı hesablaşma tarixində əməliyyat müvafiq olaraq tanınır.

Maliyyə aktivləri və öhdəlikləri ilkin olaraq ədalətli dəyərlə ölçülür. İlkin tanınma zamanı, maliyyə aktivləri və öhdəliklərinin satın alınması və ya yerləşdirilməsi ilə bağlı bütün birbaşa əməliyyat xərcləri (mənfəət və ya zərərdə tanınan maliyyə aktiv və öhdəlikləri istisna olmaqla) müvafiq olaraq maliyyə aktivinin ədalətli dəyərindən azaldılır və ya maliyyə öhdəliyinin ədalətli dəyərinə əlavə edilir. Mənfəət və zərər hesabına tanınan maliyyə aktiv və öhdəliklərinin satın alınması və ya yerləşdirilməsi ilə bağlı birbaşa əməliyyat xərcləri dərhal mənfəət və zərər hesablarında tanınır.

Maliyyə aktivləri

Maliyyə aktivləri aşağıdakı xüsusi kateqoriyalara ayrılırlar: “mənfəət və zərər hesabına ədalətli dəyərlə tanınan” maliyyə aktivləri (MZHƏDT), “ödəniş tarixinədək saxlanılan” investisiyalar, “verilmiş kreditlər və debitor borcları” və satılabilən maliyyə aktivləri (SMA). Təsnifləşdirmə maliyyə aktivinin növündən və saxlama məqsədindən asılıdır və ilkin tanınma zamanı təyin edilir.

Ədalətli dəyərin ölçülməsi

Ədalətli dəyər ölçmə tarixində, əsas bazarda və ya əsas bazar olmadıqda həmin tarixdə, Cəmiyyətin daxil ola biləcəyi daha sərfəli bazarda bazar iştirakçıları arasında intizamlı əməliyyatda aktivi satmaq

üçün qəbul edilmiş və ya öhdəliyi köçürmək üçün ödəniləcək qiymətdir. Öhdəliyin ədalətli dəyəri onun yerinə yetirilməmə riskini əks etdirir.

Mümkün olduqda, Cəmiyyət fəal bazarda həmin alət üçün elan olunmuş qiymətlər üzrə alətin ədalətli dəyərini ölçür. Bazar, qiymətləndirmə məlumatlarını təmin etmək üçün aktivlər və ya öhdəliklər üzrə əməliyyatlar davamlı olaraq kifayət qədər tezlikdə və həcmdə baş verdikdə fəal hesab olunur.

Fəal bazarda təyin edilmiş qiymət olmadıqda Cəmiyyət, müşahidə edilə bilən müvafiq məlumatların istifadəsini artıran və müşahidə edilə bilməyən məlumatların istifadəsini azaldan qiymətləndirmə üsullarından istifadə edir.

Seçilmiş qiymətləndirmə üsulu, bazar iştirakçıları əməliyyata qiymət təyin edərkən nəzərə aldıqları bütün amilləri özündə birləşdirir.

Ədalətli dəyəri ölçülən və maliyyə hesabatlarında açıqlanmış bütün aktivlər və öhdəliklər aşağıda təsvir edilmiş və bütövlükdə ədalətli dəyərin ölçülməsi üçün mühüm olan ən aşağı səviyyədə məlumatlara əsaslanmış ədalətli dəyər iyerarxiyasında təsnifləşdirilir:

- Səviyyə 1 – Fəal bazarlarda oxşar aktivlər və öhdəliklər üzrə təyin edilmiş (nizamlanmamış) bazar qiymətləri;
- Səviyyə 2 – Aktiv və ya öhdəlik üçün birbaşa və ya dolayısı ilə müşahidə edilə bilən məlumatlar olan ilkin məlumatlardan istifadə edilir;
- Səviyyə 3 – Ədalətli dəyər qiymətləndirərkən aktiv və ya öhdəliklər üçün müşahidə edilən bazar məlumatlarına əsaslanmayan ilkin məlumatlar daxil olan qiymətləndirmə üsulundan istifadə edilir (müşahidə edilməyən məlumatlar).

Maliyyə hesabatlarında dövrü əsasda tanınmış aktivlər və öhdəliklər üzrə Cəmiyyət hər hesabat dövrünün sonunda yenidən təyin edilmiş təsnifatla (bütövlükdə ədalətli dəyərin ölçülməsi üçün zəruri olan ən aşağı səviyyəli məlumata əsaslanmış) iyerarxiyada Səviyyələr arasında köçürmələrin olub-olmamasını müəyyən edir.

Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri

Pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinə nağd pul vəsaitləri və digər qısa ödəniş müddətinə, yəni əldə olunduğu tarixdən üç ay və ya daha az ödəniş müddətinə malik olan yüksək likvidlik dərəcəsinə malik qoyuluşlar daxildir. Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri effektiv məzənnə üsulundan istifadə edilərək amortizasiya olunmuş maya dəyərində tanınır. İstifadə məhdudiyyəti olan vəsaitlər isə pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinə daxil edilməmişdir. Hesabat tarixindən sonra ən az on iki ay ərzində dəyişdirilmək və ya öhdəliyin əvəzini ödəmək məqsədləri ilə istifadəsi məhdudlaşdırılmış qalıqlar digər uzunmüddətli aktivlərinə daxil edilir.

Əsas brokerdən alınacaq vəsaitlər

Əsas brokerdən alınacaq məbləğlər ilkin olaraq ədalətli dəyərlə ölçülür və effektiv faiz metodundan istifadə etməklə amortizasiya olunmuş dəyərdə uçota alınır. Əsas brokerdən alınacaq faiz gətirməyən vəsaitlər öz nominal dəyərində qiymətləndirilir. Qiymətləndirilmiş təxirə salınmayan məbləğlər üzrə müvafiq öhdəliklər aktivin dəyərsizləşməsi ilə bağlı obyektiv sübut olduqda mənfəət və zərər hesabatında və digər məcmu gəlirdə tanınır. Tanınmış ehtiyatlar aktivin balans dəyəri ilə ilkin tanınma zamanı hesablanmış effektiv faiz dərəcəsi ilə diskontlaşdırılmış pul vəsaitlərinin hərəkəti ilə müqayisəsi arasındakı fərq kimi ölçülür.

Qısa-müddətli investisiyalar

Qısa-müddətli investisiyalar effektiv faiz metodu istifadə edilərək, hər hansı dəyərsizləşmə çıxılmaqla, amortizasiya olunmuş dəyərlə ölçülür. Faiz gəlirləri, faizlərin tanınması əhəmiyyətsiz olacağı təqdirdə, qısamüddətli debitor borcları istisna olmaqla, effektiv faiz dərəcəsi tətbiq etməklə tanınır.

Alınacaq komissiya haqları

Alınacaq komissiya haqları ilkin uçot zamanı ədalətli dəyərlə ölçülür və sonradan effektiv faiz dərəcəsi metodundan istifadə etməklə amortizasiya dəyəri ilə ölçülür. Aktivin dəyərsizləşməsinə dair obyektiv sübut olduğu təqdirdə proqnozlaşdırılmış bərpa edilə bilməyən məbləğlər üzrə müvafiq ehtiyatlar məcmu gəlir haqqında hesabatda tanınır. Tanınmış ehtiyat aktivin qalıq dəyəri və ilkin tanınmada hesablanmış effektiv faiz dərəcəsində diskontlaşdırılmış gələcək pul axınlarının cari dəyəri arasında fərq olaraq ölçülür.

Maliyyə aktivlərinin yenidən təsnifləşdirilməsi

Əgər ticarət məqsədi ilə saxlanılan qeyri-derivativ maliyyə aktivinin yaxın gələcəkdə satılması məqsədi aktuallığını itirirsə bu zaman belə maliyyə alətləri mənfəət və zərər hesabına ədalətli dəyərlə tanınan maliyyə aktivləri kateqoriyasından çıxarılaraq aşağıdakı kateqoriyalardan birinə yenidən daxil olunur:

- Əgər maliyyə aktivi verilmiş kreditlər və debitor borcları kateqoriyasının təyinatına uyğundursa bu zaman, Cəmiyyətin bu aləti yaxın gələcəkdə və ya müddəti bitənədək saxlamaq niyyəti və imkanı varsa onu kreditlər və debitor borclar kateqoriyasına yenidən daxil edə bilər;
- Digər maliyyə aktivləri adətən satılabilən invesitisiyalar kateqoriyasına və nadir hallarda ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiyalar kateqoriyasına daxil oluna bilər.

Əvvəlcədən satılabilən investisiyalar kateqoriyasına aid edilmiş maliyyə aləti verilmiş kreditlər və debitor borcları kateqoriyasının təyinatına uyğun gəldikdə və Cəmiyyətin bu aləti yaxın gələcəkdə və ya müddəti bitənədək saxlamaq niyyəti və imkanı yarandıqda, Cəmiyyət onu verilmiş kreditlər və debitor borclar kateqoriyasına yenidən daxil edə bilər.

Maliyyə aktivləri yenidən təsnif olunduqda onların ədalətli dəyərindən istifadə edilir. Bu alətlərə aid daha əvvəllər mənfəət və zərər hesablarında tanınmış mənfəət və zərərlər geri qaytarılmır. Maliyyə aktivinin ədalətli dəyəri yenidən təsnifləşdirmə tarixində müvafiq olaraq onun yeni maya dəyərinə və ya amortizasiya olunmuş maya dəyərinə çevrilir.

Maliyyə aktivlərinin uçotunun xitamı

Cəmiyyət maliyyə aktivi müqaviləsi üzrə pul vəsaitlərinin alınması hüququnun başa çatması və ya maliyyə aktivi, eləcə də sahiblik hüququ ilə bağlı bütün əhəmiyyətli risk və mükafatların digər tərəfə ötürülməsi halında maliyyə aktivinin tanınmasına xitam verir. Cəmiyyət mülkiyyət hüququ ilə bağlı bütün əhəmiyyətli risk və mükafatların digər tərəfə ötürdükdə belə transfer edilmiş aktiv üzərində nəzarəti saxlayırsa, bu zaman saxlanılmış maraqlar aktiv kimi tanınır və müvafiq şəraitdə Cəmiyyətin ödənilməsi ehtimal edilən məbləğlər də müvafiq olaraq öhdəlik kimi tanınır.

Əgər Cəmiyyət transfer edilən maliyyə aktivinin sahiblik hüququ ilə bağlı bütün əhəmiyyətli risk və mükafatları özündə saxlayırsa, bu zaman aktivin tanınması davam edir və əlavə olaraq girov qoyularaq götürülmüş vəsaitlər də borc məbləği kimi tanınır.

Maliyyə aktivi maliyyə vəziyyəti hesabatından tam şəkildə çıxarıldıqda, aktivin qalıq dəyəri ilə onun transferindən alınan və ya alınması nəzərdə tutulan məbləğlərin cəmi arasındakı fərq, məcmu gəlir

hesabında xitam anınadək tanınmış və kapital hesablarında uçotu aparılan mənfəət və zərər məbləğləri dərhal mənfəət və zərər hesablarında tanınır.

Maliyyə aktivi maliyyə vəziyyəti hesabatından qismən çıxarıldıqda (məsələn, Cəmiyyətin transfer edilmiş aktivin bir hissəsini geri almaq seçimi olduqda və ya bu aktiv üzrə mülkiyyət hüququ ilə bağlı bütün əhəmiyyətli risk və mükafatların digər tərəfə ötürülərək yalnız cüzi bir hissənin saxlanılması və bunun nəticəsində nəzarətin Cəmiyyətdə qalması halları), Cəmiyyət aktivin qalıq dəyərini cari iştirak ilə bağlı tanınması davam edən qism və transfer edilən hissələrin nisbi ədalətli dəyərinə görə təyin edilmiş və maliyyə vəziyyəti hesabatında tanınmayan qismdən ibarət iki hissəyə ayırır. Aktivin tanınmasına xitam verilmiş qisminə aid edilən qalıq dəyəri ilə onun transferindən alınan məbləğlərin cəmi arasındakı fərq, məcmu gəlir hesabında xitam anınadək tanınmış mənfəət və zərər məbləğləri dərhal mənfəət və zərər hesablarında tanınır. Məcmu gəlir hesabında tanınmış mənfəət və zərər məbləğlərini, aktivin tanınmasına xitam verilən qismi ilə tanınması davam edən qismi arasında bölərkən bu qismlərin ədalətli dəyərlərinin nisbətləri əsas götürülür.

Maliyyə öhdəlikləri

Maliyyə öhdəlikləri, “MZHƏD” maliyyə öhdəlikləri və “digər maliyyə öhdəlikləri” olmaqla iki hissəyə ayrılır.

MZHƏD

Maliyyə öhdəlikləri ticarət məqsədləri ilə saxlanıldıqda və ya xüsusi olaraq MZHƏD şəklində nəzərdə tutulduqda MZHƏD maliyyə öhdəlikləri kateqoriyasına aid edilirlər.

MZHƏD maliyyə öhdəlikləri ədalətli dəyərlə təqdim edilir və yenidən ölçülmə zamanı yaranan mənfəət və zərər məbləğləri müvafiq olaraq mənfəət və zərər hesablarında tanınır. Mənfəət və zərər hesabında tanınan xalis mənfəət və ya zərərə maliyyə öhdəliyi üzrə ödənilən bütün faizlər daxildir və bu məbləğ məcmu gəlir hesabatında “digər gəlirlər/(zərərlər)” bəndində öz əksini tapır.

Digər maliyyə öhdəlikləri

Digər maliyyə öhdəlikləri ilkin olaraq bütün əməliyyat xərcləri çıxıldıqdan sonra ədalətli dəyər ilə ölçülür.

Digər maliyyə öhdəlikləri növbəti dövrlərdə effektiv faiz dərəcəsi metodundan istifadə olunmaqla amortizasiya edilmiş maya dəyərində ölçülür və faiz xərcləri effektiv gəlir kriteriyasına əsaslanaraq tanınır.

Effektiv faiz dərəcəsi metodu, maliyyə öhdəliyinin amortizasiya olunmuş maya dəyərinin hesablanılması və faiz xərci məbləğinin müvafiq dövrlər üzrə paylaşdırılmasını nəzərdə tutur. Bu metod maliyyə öhdəliyinin nəzərdə tutulan istifadə müddəti üzrə təxmin edilən gələcək ödəniləcək vəsaitləri və ya müvafiq olduqda, daha qısa müddət üzrə maliyyə öhdəliyinin qalıq dəyərini dəqiq diskontlaşdıran dərəcədir.

Müştərilərə ödəniləcək məbləğlər

Müştərilərə ödəniləcək məbləğlər ilkin olaraq ədalətli dəyərlə ölçülür və effektiv faiz metodundan istifadə etməklə amortizasiya olunmuş dəyərdə uçota alınır.

Maliyyə öhdəliklərinin tanınmasına xitam verilməsi

Maliyyə öhdəliyinə yalnız bu öhdəliyin silinməsi, ləğv edilməsi və ya müddətinin başa çatması hallarında xitam verilir. Tanınmasına xitam verilmiş maliyyə öhdəliyinin qalıq dəyəri ilə ödənilmiş və ya ödəniləcək məbləğlərin cəmi arasındakı fərq dərhal mənfəət və zərər hesablarında tanınır.

Maliyyə aktiv və öhdəliklərin əvəzləşdirilməsi

Maliyyə aktivləri və öhdəlikləri yalnız aktiv və öhdəliklərin əvəzləşdirilməsi üçün müəyyən edilmiş hüquq olduqda və ya eləcə də müqavilə üzrə əvəzləşdirməni aparmaq və ya eyni zamanda aktivi realizasiya edərək öhdəliyi ödəmək niyyəti mövcud olduğu hallarda həyata keçirilə bilər.

Maliyyə aktivlərinin müvəqqəti olaraq qarşı tərəfə transfer edilməsi zamanı bu maliyyə aktivləri qarşı tərəfin öhdəliyi ilə əvəzləşdirilmir.

Əmlak, tikili və avadanlıqlar

Əmlak, tikili və avadanlıqlar hər hansı yığılmış amortizasiya və ehtiyac yaranarsa dəyərsizləşmə üzrə zərərlər çıxılmaqla, ilkin dəyərdə uçota alınır.

Hər bir hesabat dövrünün sonunda Cəmiyyət öz əmlak, tikili və avadanlıqlarını dəyərsizləşmə zərərlərinin baş verməsini təyin etmək məqsədi ilə təhlil edir. Əgər belə hal mövcud olarsa belə aktiv üzrə əldə edilməsi mümkün olan məbləğ təyin edilir və dəyərsizləşmə zərərinin məbləği (əgər varsa) hesablanır. Fərdi aktiv üzrə əldə edilməsi mümkün olan məbləğin təyin edilməsi mümkün olmadıqda Cəmiyyət aktivin aid olduğu nağd pul əmələ gətirən biznes vahidinin qalıq dəyərini təhlil edir.

Əmlak və avadanlıqların satışından əldə edilən gəlirlər və zərərlər onların balans dəyərinə əsasən müəyyən edilir və mənfəət və ya zərər haqqında hesabatda mənfəət və zərər hesabatında əks etdirilir.

Təmir və mühafizə xərcləri baş verdikdə mənfəət və ya zərər haqqında hesabat və digər məcmu gəlir hesab edilir.

Köhnəlmə, əmlak, tikili və avadanlıqların qalıq dəyərinə onların faydalı iqtisadi ömrü nəzərə alınmaqla hesablanmış dərəcələrdən istifadə etməklə tətbiq edilir. Faydalı iqtisadi ömür təxminləri, qalıq dəyərləri və köhnəlmə/amortizasiya metodları hər bir hesabat tarixində yenidən təhlil edilir və təxminlərdə olan dəyişikliklərin təsiri prospektiv olaraq aşağıdakı təxmini faydalı xidmət müddəti tətbiq edilir:

İcarə mülkiyyətinin təkmilləşdirilməsi (müqavilə üzrə)	13.4%
Mebel və qurğular	25%
Kompüter avadanlıqları	25%

Silindikdə, satıldıqda və ya istifadəsinin davam etdirilməsi zamanı gələcəkdə iqtisadi faydanın əldə edilməsi təxmin edilmədikdə əmlak, tikili və avadanlıqların tanınmasına xitam verilir. Əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlərin tanınmasına xitam verilməsi nəticəsində yaranan mənfəət və zərərlər satış nəticəsində əldə edilən vəsaitlərlə aktivin qalıq dəyəri arasında olan fərq kimi hesablanır və dərhal mənfəət və zərər hesabında tanınır.

Qeyri-maddi aktivlər

Cəmiyyətin bütün qeyri-maddi aktivlərinin qeyri-müəyyən faydalı iqtisadi ömürləri mövcuddur və buraya əsasən broker fəaliyyəti üçün əldə olunmuş lisenziyalar və qiymətli kağızlar üzrə ticarət ilə bağlı digər fəaliyyətlər daxildir.

Ayrıca satın alınmış və müəyyən faydalı ömrü olan qeyri-maddi aktivlər yığılmış amortizasiya və ehtimal edilən dəyər azalmaları üzrə ehtiyatlar çıxılmaqla maliyyə vəziyyəti hesabatında tarixi dəyəri ilə tanınır. Amortizasiya qeyri-maddi aktivlərin təxmin edilən faydalı ömrü ərzində düz xətt metodu ilə hesablanır. Faydalı ömür təxminləri və amortizasiya metodları hər bir hesabat tarixində yenidən təhlil edilir və təxminlərdə olan dəyişikliklərin təsiri prospektiv olaraq tətbiq edilir. Ayrıca satın alınmış və qeyri-müəyyən faydalı ömrü olan qeyri-maddi aktivlər isə maya dəyərindən dəyərsizləşmə zərərlərinin məbləği çıxıldıqdan sonra alınan məbləğdə tanınır.

Hər bir hesabat dövrünün sonunda Cəmiyyət öz əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlərini dəyərsizləşmə zərərlərinin baş verməsini təyin etmək məqsədi ilə təhlil edir. Əgər belə hal mövcud olarsa, belə aktiv üzrə əldə edilməsi mümkün olan məbləğ təyin edilir və dəyərsizləşmə zərərinin məbləği (əgər varsa) hesablanır. Fərdi aktiv üzrə əldə edilməsi mümkün olan məbləğin təyin edilməsi mümkün olmadıqda Cəmiyyət aktivin aid olduğu nağd pul əmələ gətirən biznes vahidinin qalıq dəyərini təhlil edir.

Əgər aktiv (və ya aktivin aid olduğu nağd pul əmələ gətirən biznes vahidinin) üzrə əldə edilməsi mümkün olan məbləğ aktivin (və ya aktivin aid olduğu nağd pul əmələ gətirən biznes vahidinin) qalıq dəyərindən azdırsa, onun qalıq dəyəri qaytarılması mümkün olan məbləğə qədər azaldılır. Dəyərsizləşmə zərərlərinin geri qaytarılması dərhal mənfəət və zərər hesablarında tanınır. Aktiv, yenidən qiymətləndirmə metoduna görə uçota alındıqda qalıq dəyərinin yüksəlməsindən yaranan fərq yenidən qiymətləndirmə nəticəsində dəyərin artması kimi tanınır.

Dəyərsizləşmə zərərlərinə səbəb olan hallar növbəti dövrlərdə aradan qalxdıqda aktivin (və ya aktivin aid olduğu nağd pul əmələ gətirən biznes vahidinin) qalıq dəyəri yenidən təyin edilmiş məbləğə qədər artırılır amma yeni təyin edilmiş qalıq dəyəri aktivin (və ya aktivin aid olduğu nağd pul əmələ gətirən biznes vahidinin) keçmiş dövrlərdə dəyərsizləşmə itkilərinin tanınmasından öncə mövcud olan qalıq dəyərindən daha çox ola bilməz.

Silindikdə, satıldıqda və ya istifadəsinin davam etdirilməsi zamanı gələcəkdə iqtisadi faydanın əldə edilməsi təxmin edilmədikdə əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlərin tanınmasına xitam verilir. Əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlərin tanınmasına xitam verilməsi nəticəsində yaranan mənfəət və zərərlər satış nəticəsində əldə edilən vəsaitlərlə aktivin qalıq dəyəri arasında olan fərq kimi hesablanır və dərhal mənfəət və zərər hesabında tanınır.

Vergi qanunvericiliyi

Vergi xərcləri cari və təxirə salınmış vergi xərclərinin cəmindən ibarətdir.

Cari vergi xərci hesabat dövrü ərzində yaranmış vergi mənfəəti əsasında hesablanır. Məcmu gəlir hesabatındakı bəzi gəlir və xərclərin digər dövrlərdə vergi bazasına aid ediləcəyinə və bəzi maddələrin heç bir vaxt vergi bazasını hesablayarkən istifadə edilməyəcəyinə görə vergi mənfəəti maliyyə hesabatlarındakı mənfəətdən fərqlənir. Cəmiyyətin cari mənfəət vergisi xərci, hesabat dövründə qüvvədə olan vergi dərəcələrindən istifadə etməklə hesablanır.

Təxirə salınmış vergi isə aktiv və öhdəliklərin mühasibat uçotuna uyğun qalıq dəyərləri ilə onların vergiyə uyğun qalıq dəyərləri arasındakı fərqlərdən yaranan və gələcəkdə ödəniləcək və ya geri alınacaq məbləğlərin əsasında hesablanır və bu zaman balans öhdəliyi üsulundan istifadə edilir. Təxirə salınmış vergi öhdəliyi ümumiyyətlə bütün vergi bazasını artıran maddələr üçün hesablanır, təxirə salınmış vergi aktivi isə bu aktivdən gələcəkdə istifadə etmək üçün kifayət qədər mənfəətin olması təxmini nəzərə alınaraq tanınır. Müvəqqəti fərqlərin mühasibat mənfəətinə və vergi mənfəətinə təsir göstərməyən digər aktiv və öhdəliklərin ilkin tanınması zamanı yarandığı hallarda (biznes kombinasiyaları istisna olmaqla), belə vergi aktiv və öhdəlikləri tanınmır.

Təxirə salınmış vergi aktivinin qalıq dəyəri hesabat tarixində nəzərdən keçirilir və əgər gələcəkdəki mənfəət əldə edilməsi ilə bağlı təxminlər bu aktivi reallaşdırmağa imkan vermirsə bu vergi aktivinin dəyəri tam və ya qismən bu təxminlərə uyğunlaşdırılmaq üçün azaldılır.

Təxirə salınmış vergini hesablayarkən vergi aktivinin reallaşdırılması və ya öhdəliyin ödənilməsi zamanı qüvvədə olan vergi dərəcəsindən istifadə edilməlidir. Birbaşa səhmdar kapitalına təsir edən əməliyyatlar istisna olmaqla, təxirə salınmış vergi xərci və ya gəliri birbaşa məcmu gəlir hesabında əks etdirilir. Səhmdar kapitalına təsir edən əməliyyatlarla bağlı təxirə salınmış vergilər də səhmdar kapitalında öz əksini tapır.

Aşağıdakı hallarda təxirə salınmış vergi aktivi və vergi öhdəliyi əvəzləşdirilərək xalis şəkildə təqdim edilə bilər:

- Cəmiyyətin cari mənfəət vergisi aktivini mənfəət vergisi öhdəliyi ilə əvəzləşdirmək üçün qanuni və icrası mümkün olan hüququ mövcud olduqda; və

- Təxirə salınmış aktiv və öhdəliklər bir vergi orqanı tərəfindən qoyulan məbləğlərə aid edilsin və bu vergilər üzrə öhdəlik eyni müəssisəyə məxsus olsun.

Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən bankların fəaliyyəti nəticəsində digər vergilər də yaranır. Bu vergilər əməliyyat xərclərinin bir hissəsi kimi tanınır və məcmu gəlir hesabatına daxil edilir.

Təqaüd və digər mükafatlar üzrə öhdəliklər

Azərbaycan Respublikası qanunvericiliyinin tələblərinə uyğun olaraq, Cəmiyyət işçilərin əmək haqlarından təqaüd ayırmaları tutur və onları dövlət sosial müdafiə fonduna köçürür. Bu cür ayırmaları hesablayarkən təqaüd sisteminin göstərişlərinə müvafiq olaraq işəgötürənlər tərəfindən cari ödənişlərin hesablanması zamanı işçi heyəti üzrə nəzərdə tutulan ümumi xərclərin müəyyən nisbəti götürülür. Belə xərclər müvafiq əmək haqlarının alındığı dövrlərə aid edilir. Təqaüdə çıxdıqda təqaüdlə bağlı bütün ödənişlər dövlət sosial müdafiə fondu tərəfindən yerinə yetirilir.

Cəmiyyət Azərbaycan Respublikasının dövlət sosial müdafiə fondu tərəfindən nəzərdə tutulmuş təqaüd proqramından başqa hər hansı bir digər təqaüd proqramlarında iştirak etmir. Bundan əlavə, Cəmiyyətdə hesablanması tələb olunan pensiya müavinətləri və ya kompensasiya edilən digər mühüm müavinətlər mövcud deyildir.

Əmək haqları və müvafiq ayırmalar

Əməkhaqları, məvaciblər, Azərbaycan Respublikası Dövlət Sosial Müdafiə Fonduna ödənişlər, məzuniyyət və bülletenlər üzrə illik ödənişlər, mükafatlar və pul şəklində olmayan imtiyazlar Cəmiyyətin işçiləri tərəfindən müvafiq xidmətlər göstərildikdə hesablanır.

Şərti aktivlər və öhdəliklər

Şərti öhdəliklər maliyyə vəziyyəti hesabatında tanınmır amma bu öhdəliklərlə bağlı pul vəsaitlərinin ödənilməsinin ehtimalı çox az olduğu hallar istisna olmaqla qalan hallarda hesabatlarda açıqlamalar verilir. Şərti aktivlər maliyyə vəziyyəti hesabatında tanınmır amma belə aktivlərlə bağlı iqtisadi mənfəətlərin alınması ehtimalı çox az olduğu hallar istisna olmaqla qalan hallarda hesabatlarda açıqlamalar verilir.

Fidusiar fəaliyyətlər

Bütün risklər və mükafatalar tərəflər arasında imzalanmış müqavilə çərçivəsində müştəriyə aid olduğu üçün müştəri adından qoyulmuş investisiyalar Cəmiyyətin aktivlərinin bir hissəsi olaraq uçota alınmır.

Nizamnamə kapitalı

Adi səhmlər kapital bölümündə təsnifləşdirilir. Adi səhmlərin yerləşdirilməsi ilə əlaqədar olan birbaşa əlavə xərclər bütün vergi təsirləri istisna olmaqla kapitalın azaldılması kimi uçota alınır. Adi səhmər üzrə ödənilən dividendlər kapital bölümündə elan olunduğu dövrdə azalma kimi təqdim edilir.

Hesabat tarixindən sonra elan edilmiş dividendlər 10 saylı Beynəlxalq Mühasibat Uçotu Standartına "Hesabat tarixindən sonra baş vermiş hadisələr" ("BMUS 10") standartına müvafiq olaraq maliyyə hesabatlarında açıqlanır.

Xarici valyuta əməliyyatları

Cəmiyyətin funksional valyutası fəaliyyət göstərdiyi əsas iqtisadi mühitin valyutası hesab edilir. Cəmiyyətin funksional valyutası Azərbaycan Respublikasının milli valyutası olan Azərbaycan Manatıdır ("AZN").

Xarici valyutada olan monetar aktiv və öhdəliklər, hesabat tarixində mövcud olan ARMB-nın valyuta məzənnəsinə uyğun olaraq Azərbaycan Manatına çevrilir. Xarici valyutada aparılan əməliyyatlar isə əməliyyat tarixinə mövcud olan valyuta məzənnəsinə uyğun olaraq manat ekvivalentinə çevrilir. Bu çevrilmələr zamanı yaranan gəlir və xərclər mənfəət və zərər hesablarında xarici valyuta ilə əməliyyatlar üzrə xalis gəlirlər/(zərərlər) sətrində göstərilir.

Xarici valyuta məzənnələri

Maliyyə hesabatlarının hazırlanması zamanı Cəmiyyət tərəfindən istifadə edilən hesabat tarixinə valyuta məzənnələri aşağıdakı kimi olmuşdur:

	31 dekabr 2017-ci il	**31 dekabr 2016-cı il**
ABŞ dolları/AZN	1.7001	1.7707
Avro/AZN	2.0307	1.8644

3. UÇOT SİYASƏTİNİN TƏTBİQİ ZAMANI ƏHƏMİYYƏTLİ UÇOT TƏXMİNLƏRİ VƏ FƏRZİYYƏLƏR

Cəmiyyət növbəti maliyyə dövrü ərzində hesabatlarda əks etdirilən aktiv və öhdəliklərin məbləğlərinə təsir göstərən təxminlər və fərziyyələr irəli sürür. Həmin təxminlər və fərziyyələr müntəzəm olaraq rəhbərliyin təcrübəsinə və digər amillərə, həmçinin rəhbərliyin fikrincə mövcud şəraitə uyğun olaraq əsaslandırılmış gələcək hadisələr üzrə təxminlərə əsasən təhlil edilir. Uçot siyasətinin tətbiqi zamanı rəhbərlik həmçinin peşəkar mülahizələr və təxminlər irəli sürür. Maliyyə hesabatlarında əks etdirilən məbləğlərə daha çox təsir göstərən peşəkar mülahizələr və növbəti maliyyə ili ərzində aktiv və öhdəliklərin qalıq dəyərinə əhəmiyyətli düzəlişlərin edilməsinə səbəb ola biləcək təxminlərə aşağıdakılar daxildir:

Fidusiar fəaliyyətlər

Bütün risklər və mükafatalar tərəflər arasında imzalanmış müqavilə çərçivəsində müştəriyə aid olduğu üçün müştəri adından qoyulmuş investisiyalar Cəmiyyətin aktivlərinin bir hissəsi olaraq uçota alınmır.

Hesabat dövründə Cəmiyyət müştərilərdən pul vəsaitləri əldə etmişdir və müştəriləri adından borc qiymətli kağızları satın almışdır. Həmin pul vəsaitləri MUBS 1 “Maliyyə Hesabatlarının Təqdimatı” standartına müvafiq olaraq aktivlərin tanınma meyarlarına (fayda və nəzarət) uyğun gəlmədiyi üçün Rəhbərlik həmin vəsaitləri maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri olaraq tanımamışdır.

Müştərilərdən əldə olunan pul vəsaitlərinin maliyyə hesabatlarında pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri olaraq tanınmamasının əsas səbəbləri aşağıdakı fərziyyələr və mülahizələr olmuşdur:

- Hesabat dövründə Cəmiyyətin müştərilərdən əldə etdiyi pul vəsaitlərini istifadə etmək hüququ olmamışdır;
- Hesabat dövründə Cəmiyyət müştərilərdən əldə etdiyi pul vəsaitlərindən fayda əldə etməmişdir və həmin vəsaitləri əməliyyatları zamanı və ya investisiya məqsədləri üçün istifadə etməmişdir;
- Cəmiyyət bank hesabında saxladığı pul vəsaitləri üçün müştərilərinə əvəz ödəməyə məcbur deyil və əlavə olaraq Cəmiyyətin iflası və müflisləşməsi halında müştərilərdən alınan pul vəsaitləri kreditorların ümumi iddialarını maliyyələşdirmək üçün nəzərdə tutulmamışdır; və
- Cəmiyyət Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatasının (tənzimləyici orqan) qaydalarına müvafiq olaraq maliyyə hesabatlarında müştərilərdən əldə etdiyi pul vəsaitləri üzrə valyuta mübadiləsindən yaranmış gəlir və ya zərərləri hesablamamalı və tanımamalıdır.

Rəhbərlik müştərilərinin pul vəsaitləri üzrə müxtəlif müqavilə əsasları və müxtəlif uçot qaydalarının aparıldığını müəyyən edərsə, maliyyə hesabatları çərçivəsində belə qalıqların təqdim edilməsi və açıqlanması müxtəlif ola bilər.

Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatların ilkin uçotu

Cəmiyyət adi fəaliyyət zamanı əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar aparır. MUBS 39 standartı maliyyə alətlərinin ilkin uçotunun onların ədalətli dəyərinə əsaslanmasını tələb edir. Mühakimələr bu cür əməliyyatlar üçün fəal bazar şəraiti olmadıqa əməliyyatların bazar və ya qeyri-bazar faiz dərəcələrində qiymətləndirildiyini müəyyənləşdirmək üçün tətbiq edilir. Mülahizələrin irəli sürülməsinin əsasını əlaqəli olmayan tərəflərlə analoji əməliyyatların qiymətinin müəyyən edilməsi və effektiv faiz dərəcəsinin təhlili təşkil edir.

Cari vergilər

Azərbaycanın vergi, valyuta və gömrük qanunvericiliyində müxtəlif şərhlər edilir və dəyişikliklər tez-tez baş verir. Cəmiyyətin əməliyyatlarına və fəaliyyətinə tətbiq ediləcək səlahiyyətli vergi orqanının nümayəndələri tərəfindən edilmiş vergi qanunverciliyinə aid şərhlər rəhbərliyin fikirləri ilə uzlaşmaya bilər. Nəticədə, səlahiyyətli vergi orqanının nümayəndələri əməliyyatlara etiraz edə bilər və Cəmiyyətə əhəmiyyətli dərəcədə əlavə vergilər, cərimələr və faizlər təyin edilə bilər. Müvafiq olaraq, üç təqvim ili üzrə vergi öhdəlikləri ilə əlaqədar olaraq vergi və gömrük orqanlarının nümayəndələri tərəfindən yoxlanıla bilər.

4. YENİ VƏ YENİDƏN İŞLƏNİLMİŞ STANDARTLARIN VƏ ŞƏRHLƏRİN QƏBUL EDİLMƏSİ

Cari ildə Cəmiyyət Beynəlxalq Mühasibat Uçotu Standartları Şurası (MUBSŞ) və MUBSŞ-un Beynəlxalq Maliyyə Hesabatlarının Şərhləri Komitəsi (BMHŞK) tərəfindən qəbul edilmiş, Cəmiyyətin fəaliyyəti üçün münasib olan və 31 dekabr 2016-cı il tarixində başa çatmış hesabat dövrlərinə şamil olunan bütün yeni və yenidən işlənilmiş standartları və onlara dair şərhləri qəbul etmişdir. Bu yeni standart və şərhlərin qəbul edilməsi Cəmiyyətin mühasibat uçotu siyasətinə, yəni cari və ya əvvəlki illər üzrə hesabat verilən məbləğlərə əhəmiyyətli təsirlər göstərməmişdir.

MUBS 7 “Pul Vəsaitlərinin Hərəkəti haqqında Hesabat” standartına dəyişikliklər – Dəyişikliklər müəssisənin maliyyə fəaliyyəti haqqında maliyyə hesabatlarının istifadəçilərinə təmin edilmiş məlumatları təkmilləşdirmək məqsədilə MUBS 7 standartına aydınlıq gətirilməsini nəzərdə tutur.

Bu məqsədə nail olmaq üçün MUBSŞ maliyyə fəaliyyəti nəticəsində yaranmış öhdəliklərdə aşağıda qeyd olunmuş dəyişikliklərin açıqlanmasını (lazımi dərəcədə) tələb edir: (i) pul vəsaitlərinin maliyyələşdirilməsindən irəli gələn dəyişikliklər; (ii) törəmə müəssisələrə və ya digər müəssisələrə nəzarət hüququnun əldə olunması və ya itirilməsindən irəli gələn dəyişikliklər; (iii) xarici valyuta məzənnələrində dəyişikliklərin təsiri; (iv) ədalətli dəyərdə dəyişikliklər; və (v) digər dəyişikliklər.

MUBS 12 “Mənfəət Vergisi” standartına dəyişikliklər – MUBS 12 “Mənfəət Vergisi” standartına olunmuş dəyişiliklər təcrübədə müxtəlifliyin aradan qaldırılması üçün borc alətləri ilə bağlı təxirə salınmış vergi aktivləri üzrə uçot aparılması qaydalarına və reallaşdırılmamış zərərlər üzrə təxirə salınmış vergi aktivlərinə aydınlıq gətirir.

2014-2016-cı illəri əhatə edən dövr üzrə MHBS-lərə illik düzəlişlər, MHBS 12 “Digər müəssisələrdə iştirak paylarının açıqlanması” standartına dəyişikliklər – Cəmiyyət, *2014-2016-cı illəri əhatə edən dövr üzrə MHBS-lərə İllik Düzəlişlərə* daxil edilmiş 12 saylı MHBS-ə cari ildə ilk dəyişikliklər tətbiq etmişdir. Bu paketə daxil edilmiş digər dəyişikliklər hesabat tarixində məcburi şəkildə qüvvəyə minməmişdir və onlar Cəmiyyət tərəfindən hal-hazırda qəbul edilməmişdir.

12 saylı MHB-də bildirilir ki, müəssisə tərəfindən satış üçün saxlanılan kimi təsnifləşdirilən törəmə müəssisələrdə, assosiasiyalarda yaxud birgə müəssisələrdə iştirak payları haqqında ümumiləşdirilmiş maliyyə məlumatı təmin etməsi tələb olunur. Dəyişiklik onu təsnif edir ki, bu analoji investisiyalar üçün açıqlanma 12 saylı MHBS-in tələblərindən verilmiş yeganə imtiyazdır.

Yuxarıda qeyd ediləndən fərqli şəkildə təsvir edilmədiyi təqdirdə, yeni Standartlar və Şərhlərin Cəmiyyətin maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli dərəcədə təsir etməsi ehtimal edilmir.

5. DƏRC OLUNMUŞ, LAKİN HAZIRDA QƏBUL OLUNMAMIŞ STANDARTLAR VƏ ŞƏRHLƏR

Hazırkı maliyyə hesabatlarının təsdiq edilməsi tarixində Cəmiyyət tərəfindən, qüvvəyə minmə tarixindən əvvəl qəbul edilmiş standart və şərhlərdən əlavə, aşağıda göstərilən standart və şərhlər dərc edilmiş lakin qüvvəyə minməmişdir.

2014-2016-cı illəri əhatə edən dövr üzrə MHBS-lərə illik düzəlişlər 1 saylı MHBS-ə və 28 saylı MUBS-a edilmiş, lakin Cəmiyyət üçün məcburi qaydada qüvvəyə minməmiş dəyişiklikləri ehtiva edir.

Standart	Düzəlişin mövzusu
MHBS 1 “Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarının İlk dəfə Tətbiq edilməsi”	İlk dəfə tətbiq edənlər üçün qısamüddətli istisnaların silinməsi: Düzəlişlər MHBS 7, MUBS 19, MHBS 12 və MUBS 27 ilə əlaəqdər olan MHBS 1-də qısamüddətli istisnaları aradan qaldırır.
MUBS 28 “Asılı Təsərrüfat Cəmiyyətlərinə İnvestisiya Qoyuluşları”	Asılı və ya birgə müəssisələrin ədalətli dəyərdə ölçülməsi: Düzəlişlər vençur təşkilat və ya digər ixtisaslaşmış qurum olan müəssisə tərəfindən saxlanılan asılı və birgə müəssisələrdə investisiya qoyuluşlarının mənfəət və zərər vasitəsilə ədalətli dəyərdə ölçmək üçün seçkilər ilkin tanınma zamanı investisiyalar əsasında asılı və ya birgə müəssisələrdə hər bir investisya üçün mövcud olmasına aydınlıq gətirir.

MHBS 1 və MUBS 28 standartlarına düzəlişlər 1 yanvar 2018-ci il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üzrə qüvvədədir.

MUBS və MUSŞ mövcud MHBS və ABŞ ÜQMP gəlir tələblərini əvəz edəcək birgə gəlirin tanınması standartı **MHBS 15 “Müştərilərlə bağlanmış Müqavilələr üzrə Gəlirlər”** hazırlamışlar. MHBS 15 standartı MHBS rəyçisinin gəlirin necə və nə vaxt tanımasını, eyni zamanda belə müəssisələrin istifadəçiləri daha dolğun və uyğun açıqlamalar ilə təmin edəcəyini müəyyənləşdirir. Standart yeganə olaraq, müştərilərlə bağlanmış müqavilələrə tətbiq ediləcək beş-pilləli prinsiplər modelini təqdim edir. MHBS 15 standartı 2014-cü ilin may ayında hazırlanmışdır və fəaliyyətin başlanması tarixi 1 yanvar 2018-ci il tarixində başlamış illik dövrlər üçün tətbiq olunacaqdır. Erkən tətbiq edilməsinə icazə verilir.

MUBS 40 “İnvestisiya Mülkiyyətinin Transferləri” aydınlaşdırır ki, müəssisə yalnız əmlakın istifadəsində baş vermiş dəyişikliyə dair sübut olduğu halda əmlakı yalnız investisiya mülkiyyətinə/mülkiyyətindən təsnifləşdirə bilər.

Dəyişikliklər 1 yanvar 2018-ci il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üzrə qüvvədədir. Erkən tətbiq edilməsinə icazə verilir. Müəssisə dəyişikliklərin ilk dəfə tətbiq olunduğu illik hesabat dövründə və ya hesabat dövrünün başlanmasında sonra baş vermiş istifadə edilmiş dəyişikliklərə olan düzəlişləri tətbiq edir. Keçmişə nəzər salmadan istifadəsi mümkün olduqda retrospektiv tətbiqinə də icazə verilir.

BMHŞK 22 “Xarici Valyuta ilə Həyata keçirilən Əməliyyatlar və Əvvəlcədən Ödəmələr” standartı aşağıdakı hallarda xarici valyuta əməliyyatlarına və ya onun hissələrinə xitab edir:

- Xarici valyuta ilə göstərilən və ya qiymətləndirilən ödənişlər mövcuddursa;
- Müəssisə vaxtından əvvəl ödənilən aktivlər və ya təxirə salınmış gəlir öhdəliklərini həmin ödənişlər ilə bağlı müvafiq aktiv, xərc və gəlirin tanınmasından əvvəl tanıyırsa; və
- Vaxtından əvvəl ödənilən aktivlər və ya təxirə salınmış gəlir öhdəlikləri qeyri-monetar hesab olunarsa.

Şərhlər Komitəsi aşağıdakı qənaətə gəlib ki, valyuta məzənnəsini müəyyənləşdirmək məqsədilə həyata keçirilən əməliyyatın tarixi vaxtından əvvəl ödənilən qeyri-monetar aktivlər və ya təxirə salınmış vergi öhdəliklərinin ilkin tanınma tarixidir. Vaxtından əvvəl ödənilən çoxsaylı ödənişlər və ya daxilolmalar mövcud olarsa, əməliyyatın tarixi hər bir ödəniş və ya daxilolma üzrə təyin edilir. Şərh 1 yanvar 2018-ci il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üzrə qüvvədədir. Erkən tətbiq edilməsinə icazə verilir.

MHBS 9 “Maliyyə Alətləri” standartı – 2014-cü ilin iyul ayında MBUSŞ, maliyyə alətləri layihəsinin bütün mərhələlərini əks etdirən və Maliyyə Alətləri: Tanınma və Ölçmə standartına dair 39

saylı MUBS-i əvəz edən 9 saylı MHBS Maliyyə Alətləri standartının son versiyasını və 9 saylı MHBS-in bütün əvvəlki versiyalarını dərc etmişdir. Standart standartlaşdırma və ölçmə, dəyərsizləşmə və hecinq uçotu üçün yeni tələbləri təqdim edir.

- Təsnifat və ölçülmə aspektindən, yeni dərc edilmiş bu standart, kapital alətləri və törəmə maliyyə alətləri istisna olmaqla, aktivlərini idarə edilməsi üçün müəssisənin biznes modelinin və alətlərin müqaviləli pul vəsaitlərinin hərəkəti xüsusiyyətlərinin birləşməsi əsasında bütün maliyyə aktivlərinin qiymətləndirilməsini tələb edəcəkdir. MUBS 39 standartının qiymətləndirmə kateqoriyaları növbəti kateqoriyalarla əvəz ediləcək: mənfəət və ya zərər vasitəsilə ədalətli dəyər (MZHƏD), digər məcmu gəlir vasitəsilə ədalətli dəyər (DMGƏD) və amortizasiya edilmiş dəyərlər kateqoriyası. 9 saylı MHBS, müəssisələrə amortizasiya edilmiş xərclərə və ya DMGƏD alətlərinə MZHƏD kimi uyğunlaşdırmaq üçün imkan verəcək ki, bu da ölçmə və ya tanınma uyğunsuzluğunu aradan qaldıracaq və ya əhəmiyyətli dərəcədə azaldacaq. Ticarət üçün tutulmayan kapital alətləri, DMGƏD kimi geri qaytarılmayacaq şəkildə təyin edilə bilər, bu da gəlir hesabatında mənfəət və ya zərərin sonradan yenidən təsnifləşdirilməməsi ilə mümkündür. Maliyyə öhdəliklərinin mühasibat uçotu 39 saylı MUBS-un tələblərinə əsasən eyni olacaq;

- 9 saylı MHBS həmçinin, kreditlərin dəyərsizləşməsinə dair yanaşmanı da əsaslı şəkildə dəyişəcəkdir. Bu standart, 39 saylı MUBS-in gələcək gözlənilən kredit itkisi (GKİ) yanaşması ilə əvəz edəcəkdir. Cəmiyyətdən, MZHƏD-də nəzərə alınmayan bütün kreditlərin və digər borc maliyyə aktivlərinin, habelə kredit öhdəlikləri və maliyyə təminatı müqavilələri üzrə gözlənilən zərərlər üçün ehtiyatların tanınması tələb ediləcəkdir. Bu ehtiyat, verilmə tarixindən kredit risklərində əhəmiyyətli artımın baş vermədiyi hallarda bu ehtiyyat məbləği müştərinin növbəti 12 aylıq dövr ərzində defolt etməsi ilə bağlı ehtimala əsasən yaradılır. Kredit riskində əhəmiyyətli artım baş verdikdə isə ehtiyat məbləği aktivin bütün faydalı ömrü ərzində defoltun baş verməsi ehtimalına əsaslanır.

9 saylı MHBS həmçinin, kreditlərin dəyərsizləşməsinə dair yanaşmanı da əsaslı şəkildə dəyişəcəkdir. Bu standart, 39 saylı MUBS-in gələcək gözlənilən kredit itkisi (GKİ) yanaşması ilə əvəz edəcəkdir.

9 saylı MHBS, 1 yanvar 2018-ci il tarixində və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvədədir və erkən tətbiq edilməsinə icazə verilir. Retrospektiv tətbiq tələb olunur, lakin müqayisəli məlumatın yenidən bəyan edilməsi tələb olunmur; Cəmiyyət, yeni standartı qəbul edərkən müqayisəli dövrün məlumatları dəyişdirilməyəcək, standartın tətbiqindən yaranacaq məcmu təsirlər 1 yanvar 2018-ci il tarixinə, Cəmiyyətin bölüşdürülməmiş mənfəəti hesabında öz əksini tapacaqdır.

Cəmiyyət 9 saylı MHBS-in qəbul edilməsi nəticəsində öz kapitalına əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstəriləcəyini planlaşdırır, lakin təsir əhatəsinin müəyyənləşdirilməsi üçün irəli görünən elementlər də daxil olmaqla, bütün məqbul və dəstəklənən məlumatları nəzərə alan daha ətraflı təhlil aparmaq lazımdır. Cəmiyyət hal-hazırda, 9 saylı MHBS-nin tətbiqinin maliyyə hesabatlarına təsirini qiymətləndirmə mərhələsindədir, lakin bu təsirin hesabat tarixinə əsaslı bir dəyərləndirməsi mövcud deyil.

MHBS 2 “Pay Alətləri Əsasında Ödəmə” standartına düzəliş – MUBSŞ, MHBS 2 “Pay Alətləri Əsasında Ödəmə” standartına yekun düzəlişlərini açıqlamışdır. Həmin düzəlişlər pay alətləri əsasında ödəmə əməliyyatlarının təsnif edilməsinə və ölçülməsinə aydınlıq gətirir.

Fəaliyyətin keyfiyyət şərtlərinin daxil olduğu dəyərinin nağd ödənilməsi müəyyənləşdirilmiş səhmlər əsasında ödəmə sövdələşmələrinin uçotu

Bu düzəlişlər olunana qədər, MHBS 2 standartında dəyərinin nağd ödənilməsi müəyyənləşdirilmiş səhmlər əsasında ödəmə sövdələşmələri üzrə öhdəliklərin ədalətli dəyərinə hüququn verilməsi şərtlərinin hansı şəkildə təsir göstərməsi ilə bağlı hər hansı təlimat daxil edilməmişdir. MUBSŞ, kapital alətləri vasitəsilə həyata keçirilən pay alətləri əsasında ödəmələr üzrə istifadə olunmuş eyni yanaşmanı davam etdirən dəyərinin nağd ödənilməsi müəyyənləşdirilmiş səhmlər əsasında ödəmələr üzrə uçot tələblərini təqdim edən təlimat əlavə etmişdir.

Xalis ödəmə xüsusiyyətləri ilə pay alətləri əsasında ödəmə sövdələşmələrinin təsnifatı

MUBSŞ, MHBS 2 satndartına istisna tətbiq etmişdir. İstisna nəticəsində, müəssisə ödənişlərini pay alətləri əsasında ödəmə sövdələşmələri ilə həyata keçirdikdə pay alətləri əsasında ödəmələr təmin olunmuş tamlıqda kapital alətləri əsasında ödəmələr olaraq təsnif edilir.

Dəyərinin nağd ödənilməsi müəyyənləşdirilmiş səhmlər əsasında ödəmədən kapital alətləri əsasında ödəməyə keçərkən pay alətləri əsasında ödəməyə düzəlişlərin uçota alınması

Bu düzəlişlər olunana qədər, MHBS 2 şərtlər və şərait ilə bağlı düzəlişlər səbəbilə dəyərinin nağd ödənilməsi müəyyənləşdirilmiş səhmlər əsasında ödəmədən kapital alətləri əsasında ödəməyə keçdiyi zamanda baş verən halları nəzərdə tutmamışdır. MUBSŞ aşağıdakı izahatları təqdim edir:

- Belə dəyişikliklərdə dəyərinin nağd ödənilməsi müəyyənləşdirilmiş səhmlər əsasında ödəmə ilə tanınmış əsl öhdəliyin tanınması dayandırılır və kapital alətləri vasitəsilə həyata keçirilən ödəmələr düzəliş tarixinə qədər yerinə yetirilmiş xidmətlər dərəcəsində ədələtli dəyərə düzəliş tarixində tanınır;
- Düzəliş tarixinə öhdəliyin qalıq məbləği və eyni tarixdə kapitalda tanınmış məbləğ arasında fərq yaranarsa, həmin fərq dərhal mənfəət və zərər hesablarında tanınacaq.

Bu düzəlişlər 1 yanvar 2018-ci il tarixində və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir. Erkən tətbiq edilməsinə icazə verilir.

MHBS 16 “İcarələr”, MHBS məruzəçisinin icarələri tanıma, ölçmə, təqdim etmə və açıqlama formasını müəyyən edir. Standart, icarə müddəti 12 ay və ya daha az olarsa, yaxud baza aktivinin dəyəri az olarsa, bütün icarələr üzrə aktiv və öhdəlikləri tanımaq üçün icarəçidən tələb olunan vahid mühasibat uçotu modelini təmin edir. İcarəyə verən MHBS 16-nın yanaşması ilə icarələri əməliyyat və ya maliyyə icarələri olaraq təsnif etməyə davam edir və icarəyə verənin mühasibat uçotu əsaslı olaraq dəyişməz qalır, MUBS 17. MHBS 16 “İcarələr” 13 yanvar 2016-cı il tarixində dərc olunmuşdur və 1 yanvar 2019-cu il tarixində və həmin tarixdən sonra başlayan illik hesabat dövrlərinə tətbiq edilir.

MHBS 17 “Sığorta müqavilələri” 2017-ci ilin may ayında verilmiş və 4 saylı MHBS “Sığorta müqavilələri”-ni əvəz edir. Yeni standart sığorta müqavilələrinin tanınması, ölçülməsi, təqdim edilməsi və açıqlanması prinsiplərini müəyyən edir. Müəssisə, buraxdığı təkrarsığorta müqavilələri də daxil olmaqla sığorta müqavilələrinə; əlində olan təkrarsığorta müqavilələrinə; imtiyazlı iştirak xüsusiyyətləri ilə buraxdığı investisiya müqavilələrinə; müəssisənin bağladığı sığorta müqavilərinə MHBS 17 “Sığorta müqavilələri”-ni tətbiq etməlidir.

MHBS 17, 2021-ci il yanvarın 1-də və ya ondan sonra başlayan illik hesabat dövrləri üçün qüvvədədir. MHBS 15 “Müştərilərlə Müqavilələrdən Əldə Edilən Gəlir” və 9 MHBS “Maliyyə Alətləri” standartları ilə birlikdə icazə verilir.

BMHŞK 23 “Gəlir vergisi ilə bağlı yanaşmalarda qeyri-müəyyənlik”, 12 saylı MUBS-a əsasən gəlir vergisi ilə bağlı metodlarda qeyri-müəyyənlik olduqda, vergi tutulan mənfəətin (vergi zərərinin), vergi bazalarının, istifadə edilməmiş vergi zərərlərinin, istifadə edilməmiş vergi kreditlərinin və vergi dərəcələrinin müəyyənləşdirilməsini nəzərdə tutur. Bu, xüsusi olaraq aşağıdakıları nəzərdə tutur:

- vergi ilə bağlı yanaşmaların kollektiv olaraq nəzərə alınması;
- vergi orqanlarının təftişlərinə dair fərziyyələr;
- vergi tutulan mənfəətin (vergi zərərinin), vergi bazalarının, istifadə edilməmiş vergi zərərlərinin, istifadə edilməmiş vergi kreditlərinin və vergi dərəcələrinin müəyyən edilməsi; və
- fakt və vəziyyətlərə dəyişikliklərin təsiri.

Bu şərh, 1 yanvar 2019-cu il tarixindən və ya ondan sonra başlayan illik hesabat dövrlərinə tətbiq edilir.

2015-2017-ci illəri əhatə edən dövr üzrə MHBS-lərə illik düzəlişlər - Beynəlxalq Mühasibat Uçotu Standartları Şurasının (“BMUSŞ”) illik təkmilləşdirilməsi layihəsi nəticəsində dörd Beynəlxalq Maliyyə Hesabatı Standartlarına (MHBS) düzəlişləri əks etdirir.

Standart	**Düzəlişin mövzusu**
MHBS 3 “Biznes Kombinasiyaları” və MHBS 11 “Birgə Razılaşmalar”	MHBS 3-ə düzəlişlər, müəssisə müştərək əməliyyat olan bir biznes üzərində nəzarət əldə etdikdə, həmin bizneslə bağlı əvvəldən formalaşmış investisiyanın yenidən qiymətləndirilməsinin zəruri olduğunu aydınlaşdırır. MHBS 11-ə düzəlişlər, müəssisə müştərək əməliyyat olan bir biznes üzərində nəzarət əldə etdikdə, həmin bizneslə bağlı əvvəldən formalaşmış investisiyasının yenidən qiymətləndirilməsinə ehtiyac olmadığını aydınlaşdırır.
BMU 12 “Mənfəət Vergisi”	Düzəlişlər, dividendlərin verilməsi ilə bağlı bütün gəlir vergisi nəticələri (verilməsi ilə bağlı) verginin necə yaranmasından asılı olmayaraq, mənfəət və ya zərərdə tanınmalıdır.
BMU 23 “Borc üzrə Xərclər”	Düzəlişlər, müvafiq aktivin, nəzərdə tutulduğu istifadəsi yaxud satış üçün hazır olduqdan sonra hər hansı spesifik borc, ödənilməmiş qaldıqda, müəssisə ümumi borclarla bağlı kaptallaşdırma dərəcəsini hesablayan zaman həmin borc qalığı, müəssisənin ümumiyyətlə borc aldığı maliyyə vəsaitlərinin bir hissəsinə çevrilir.

Bütün bu düzəlişlər, 2019-cu ilin 1 yanvar tarixindən yaxud ondan sonra baş verəcək.

MUBS 28 “Asılı və Birgə Müssisələrə İnvestisiya Qoyuluşları” standartına dəyişikliklər – MUBSŞ, asılı təsərrüfat cəmiyyətlərində uzunmüddətli iştirak payına dair 28 saylı MUBS-ə düzəlişlər hazırlamışdır. Düzəlişə əsasən müəssisə, asılı təsərrüfat cəmiyyətində və ya birgə müəssisədə xalis investisiyanın bir hissəsini təşkil edən, lakin iştirak payı metodunun tətbiq olunmadığı asılı yaxud birgə müəssisədə uzunmüddətli mənfəətə 9 saylı MHBS-i tətbiq etməlidir. Düzəliş 1 yanvar 2019-cu il tarixində və ya ondan sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir.

MHBS 9 “Maliyyə Alətləri” standartına dəyişikliklər – MUBSŞ, mənfi təzminat və maliyyə öhdəliklərinin dəyişdirilməsi ilə bağlı ödənilmiş avansların xüsusiyyətləri haqqında 9 saylı MHBS-ə dair dəyişiklikləri dərc etmişdir.

Mənfi Təzminat ilə bağlı Ödənilmiş Avansların Xüsusiyyətləri - mənfi təzminat ödəmələri üzrə belə, amortizasiya olunmuş dəyərdə ölçməyə icazə vermək məqsədilə xitam hüquqlarına dair 9 saylı MHBS-in mövcud tələbini dəyişir. MUBSŞ həmçinin, müəssisənin dəyişiklik və ya dəyişdirmə tarixində mənfəət və ya zərərdə dəyişiklik və ya mübadilə nəticəsində yaranan maliyyə öhdəliyinin amortizasiya edilmiş dəyərinə hər hansı düzəlişin tanınmasını aydınlaşdırır.

Bu düzəlişlər 1 yanvar 2019-cu il tarixində və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir.

Rəhbərlik bu standartların maliyyə hesabatlarına təsirini və Cəmiyyət tərəfindən bu standartların qəbul olunma müddətini nəzərdən keçirir.

6. ƏVVƏLKİ DÖVR ÜZRƏ DÜZƏLİŞLƏR VƏ TƏKRAR TƏSNİFATLAR

31 dekabr 2017-ci il tarixində başa çatmış il üzrə Rəhbərlik, 31 dekabr 2016-cı il tarixində başa çatmış il üzrə olan maliyyə hesabatlarında müəyyən xətalar aşkar etmişdir. Bu xətalar aşağıda göstərildiyi kimi, geri tarixlə düzəldilmişdir.

Cari ilin təqdimatı Cəmiyyətin məcmu gəlir hesabatının daha yaxşı təsvirini təmin etdiyinə görə 31 dekabr 2017-ci il tarixinə və həmin tarixdə başa çatmış il üzrə təqdimatları təsdiq etmək üçün 31 dekabr 2016-ci il tarixinə və həmin tarixdə başa çatmış il üzrə maliyyə hesabatlarına müəyyən təkrar təsnifatlar tətbiq edilmişdir.

31 dekabr 2016-cı il tarixində başa çatmış il üzrə maliyyə vəziyyəti haqqında hesabata, mənfəət və zərər haqqında hesabata və digər məcmu gəlirlərə və pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabata düzəlişlərin və təsnifatların təsiri aşağıda göstərilmişdir:

	Qeyd	Əvvəl təqdim edildiyi kimi 31 dekabr 2016-cı il	Düzəlişlərin/ təsnifatların təsiri	Yenidən təqdim edilmiş 31 dekabr 2016-cı il
Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat:				
Əmlak və avadanlıqlar	(a)	7,261	23,300	30,561
Digər aktivlər	(a)	23,407	(23,300)	107
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	(b)	691,286	(24,455)	666,831
Digər öhdəliklər	(b)	24,455	(24,455)	-
Əsas brokerdən alınacaq vəsaitlər	(d)	-	1,311,969	1,311,969
İstifadəsi məhdudlaşdırılmış əmanətlər	(d)	-	850,154	850,154
Müştərilərə ödəniləcək vəsaitlər	(d)	-	2,162,123	2,162,123

	Qeyd	Əvvəl təqdim edildiyi kimi 31 dekabr 2016-cı il	Düzəlişlərin/ təsnifatların təsiri	Yenidən təqdim edilmiş 31 dekabr 2016-cı il
Mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlir haqqında hesabat:				
Əməliyyat gəlirləri	(c)	977,840	(230,665)	747,175
Komissiya xərcləri	(c)	230,665	(230,665)	-

	Əvvəl təqdim edildiyi kimi 31 dekabr 2016-cı il	Düzəlişlərin/ təsnifatların təsiri	Yenidən təqdim edilmiş 31 dekabr 2016-cı il
Pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat:			
Digər öhdəliklərdə xalis artma/(azalma)	20,925	(24,455)	(3,530)
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərində xalis artma	339,712	(24,455)	315,257
Digər aktivlərdə xalis azalma	31,440	11,500	42,940
Əmlak və avadanlıqlar üçün ödəniş	(6,302)	(11,500)	(17,802)
Əsas brokerdən alınacaq məbləğlərdə xalis artma	-	(1,311,969)	(1,311,969)
İstifadəsi məhdudlaşdırılmış əmanətlərdə xalis artma	-	(850,154)	(850,154)
Müştərilərə ödəniləcək məbləğlərdə xalis artma	-	2,162,123	2,162,123

(a) Əmlak və avadanlıqlara 23,300 AZN məbləğində digər aktivlərdən icarə mülkiyyətinin təkmilləşdirilməsinin təkrar təsnifatı.

(b) Müştərilərdən alınan 24,455 AZN məbləğində nağd pul vəsaitlərinin digər öhdəliklər ilə əvəzləşdirilməsi.

(c) Əməliyyat gəlirləri ilə 230,665 AZN məbləğində komissiya xərclərinin əvəzləşdirilməsi.

(d) 1,311,969 AZN, 850,154 AZN və 2,162,123 AZN məbləğində əsas brokerdən alınacaq vəsaitlər, istifadəsi məhdudlaşdırılmış əmanətlər və müştərilərə ödəniləcək vəsaitlərin, müvafiq olaraq, maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda tanınması

7. ƏLAQƏLİ TƏRƏFLƏRLƏ BAĞLI ƏMƏLİYYATLAR

Əlaqəli tərəflər BMUS 24 "Əlaqəli Tərəflərlə bağlı Qeydlər" standartında müəyyən edilir. Tərəflər, ümumiyyətlə, bir tərəf digər tərəfə nəzarət etdikdə, ümumi nəzarəti altında olduqda və ya maliyyə və əməliyyat qərarlarının qəbulunda digər tərəfə əhəmiyyətli təsir göstərdikdə və ya birgə nəzarət olduqda əlaqəli tərəf hesab olunur. Hər bir əlaqəli tərəf ilə bağlı münasibətləri nəzərdən keçirərkən əsas diqqət sadəcə hüquqi formaya deyil, əsasən bu münasibətlərin məzmununa yönəldilir.

Cəmiyyətə son nəzarət edən tərəf 1 saylı Qeyddə əks etdirilmişdir.

31 dekabr 2017-ci və 2016-cı il tarixlərində başa çatmış illər üzrə məcmu gəlir haqqında hesabata daxil edilmiş məbləğlər əlaqəli tərəflərlə bağlı əməliyyatlarda tanınmış aşağıdakı məbləğlərdir:

	31 dekabr 2017-ci il		31 dekabr 2016-cı il	
	Əlaqəli tərəflərlə olan qalıqlar	**Məcmu gəlir hesabatında bu bənd üzrə cəmi məbləğ**	**Əlaqəli tərəflərlə olan qalıqlar**	**Mənfəət və ya zərər hesabatında bu bənd üzrə cəmi məbləğ (yenidən təqdim edilmiş)**
Əməliyyat gəlirləri				
- *Səhmdarlar və Cəmiyyətin səhmdarlarının mühüm paya sahib olduğu müəssisələr*	189,885	**998,147**	5,838	**747,175**
Ümumi və inzibati xərclər				
- *Səhmdarlar və Cəmiyyətin səhmdarlarının mühüm paya sahib olduğu müəssisələr*	12,798	**111,295**	1,555	**347,918**
Faiz xərcləri				
- *Səhmdarlar və Cəmiyyətin səhmdarlarının mühüm paya sahib olduğu müəssisələr*	101,062	**101,062**	-	**-**
Xarici valyuta əməliyyatları üzrə xalis gəlir/(zərər)				
- *Səhmdarlar və Cəmiyyətin səhmdarlarının mühüm paya sahib olduğu müəssisələr*	14,392	**14,392**	42,628	**42,628**

Direktorların və əsas rəhbərliyin üzvlərinin mükafatları aşağıdakı kimi olmuşdur:

	31 dekbar 2017-ci il		31 dekabr 2016-cı il	
	Əlaqəli tərəflərlə olan qalıqlar	**Gəlir yaxud zərər hesabatında bu bənd üzrə cəmi məbləğ**	**Əlaqəli tərəflərlə olan qalıqlar**	**Mənfəət və ya zərər hesabatında bu bənd üzrə cəmi məbləğ**
Rəhbərliyin əsas işçilərinin kompensasiyası:				
- *qısamüddətli işçi müavinətləri*	163,335	263,227	85,412	140,280
Cəmi	**163,335**	**263,227**	**85,412**	**140,280**

31 dekabr 2017-ci və 2016-cı il tarixlərinə əlaqəli trəflər arasındakı təfərrüatları aşağıdakı cədvəldə açıqlanmışdır:

	31 dekbar 2017-ci il		31 dekabr 2016-cı il	
	Əlaqəli tərəflərlə olan qalıqlar	**Maliyyə vəziyyəti hesabatında bu bənd üzrə cəmi məbləğ**	**Əlaqəli tərəflərlə olan qalıqlar**	**Maliyyə vəziyyəti hesabatında bu bənd üzrə cəmi məbləğ (yenidən təqdim edilmiş)**
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri				
- Səhmdarlar və Cəmiyyətin səhmdarlarının mühüm paya sahib olduğu müəssisələr	584,240	**584,240**	666,831	**666,831**
İstifadəsi məhdudlaşdırılmış əmanətlər				
- Səhmdarlar və Cəmiyyətin səhmdarlarının mühüm paya sahib olduğu müəssisələr	163,975	**163,975**	850,154	**850,154**
Alınacaq komissiya haqları				
- Səhmdarlar və Cəmiyyətin səhmdarlarının mühüm paya sahib olduğu müəssisələr	114,581	**267,314**	-	**63,872**
Qısa-müddətli investisiyalar				
- Şirkətin səhmdarları tərəfindən əhəmiyyətli paya sahib olduğu səhmlər və müəssisələr	340,020	**340,020**	-	**-**

8. ƏMƏLİYYAT GƏLİRLƏRİ

Əməliyyat gəlirləri aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2017-ci il tarixində başa çatmış il üzrə	**31 dekabr 2016-cı il tarixində başa çatmış il üzrə (yenidən təqdim edilmiş)**
Qiymətli kağızlar, notlar və səhmlərlə bağlı brokerlik haqları	498,906	492,361
Spred əməliyyatlarının həcmi üzrə komissiya gəlirləri	398,765	270,750
Anderraytinq xidmətləri üzrə haqlar	112,206	-
Yerləşdirilmiş əmanətlər üzrə aktivlərin idarəedilməsi ilə bağlı haqlar	8,000	-
Spred əməliyyatlarının həcmi üzrə müştərilərə ödənilmiş mükafatlar	(19,730)	(15,936)
Cəmi əməliyyat gəlirləri	**998,147**	**747,175**

9. ÜMUMİ VƏ İNZİBATİ XƏRCLƏR

Ümumi və inzibati xərclər aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2017-ci il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2016-cı il tarixində başa çatmış il üzrə (yenidən təqdim edilmiş)
Əmək haqları və məvaciblər	263,227	140,280
Peşəkar və hüquqi xidmətlər	29,090	135,000
Onlayn ticarət platforması üzrə icarə haqları	18,000	6,040
Təlim xərcləri	12,300	15,860
Bank xidmətləri üzrə haqlar	8,934	1,555
Köhnəlmə və amortizasiya	8,473	7,336
İcarə haqları	7,960	12,288
Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatasına ödənişlər	7,000	4,800
Qonaqlama xərcləri	6,247	1,300
Üzvlük haqları	2,660	1,519
Rabitə xərcləri	2,369	8,239
Ofis ləvazimatları	1,714	9,878
Təmir və texniki qulluq	1,557	-
Ezamiyyət xərcləri	1,400	600
Nəqliyyat xərcləri	1,241	1,788
Kommunal xərclər	258	1,140
Digər	2,092	2,195
Cəmi ümumi və inzibati xərclər	**374,522**	**347,918**

10. FAİZ GƏLİRLƏRİ

Faiz gəlirləri aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2017-ci il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2016-cı il tarixində başa çatmış il üzrə
Qısamüddətli bank depozitləri üzrə faiz gəlirləri	3,121	-
Cəmi faiz gəlirləri	**3,121**	**-**

11. FAİZ XƏRCLƏRİ

	31 dekabr 2017-ci il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2016-cı il tarixində başa çatmış il üzrə
Fiziki şəxslərin istifadə edilməmiş vəsaitləri üzrə faiz xərcləri	101,062	-
Cəmi faiz xərcləri	**101,062**	**-**

6 və 9 oktyabr 2017-ci il tarixlərində Cəmiyyət aktivlərin idarə edilməsi üzrə fiziki şəxslərlə iki ayrı müqavilə imzalamış və müştərilərin adından qiymətli kağızların alınması üçün ümumilikdə 4,000 min ABŞ dolları məbləğində vəsait qəbul etmişdir. Müqavilə şərtlərinə uyğun olaraq, bu şəxslərdən cəlb edilmiş vəsaitlər investisiya üçün istifadə edilmədiyi hallarda razılaşdırılmış və müəyyən edilmiş müddət ərzində, Şirkət bu məbləğ üzrə faiz ödəməlidir. Müqavilə üzrə illik faiz dərəcəsi 6.68% təşkil etmişdir.

12. VERGİ HESABLAMALARI

31 dekabr 2017-ci və 2016-cı il tarixlərində başa çatmış maliyyə illəri üzrə effektiv olan 20% vergi dərəcəsindən istifadə etməklə bütün ehtimal edilən vergi öhdəlikləri üzrə hesablamalar həyata keçirilmişdir.

Cəmiyyət cari mənfəət vergisi öhdəliklərini və vergi bazalarını Cəmiyyətin fəaliyyət göstərdiyi Azərbaycan Respublikasının vergi qanunvericiliyinə uyğun olaraq aktiv və öhdəliklərdə dəyərləndirir və əks etdirir və bu hesablamalar MHBS-dən fərqlənir.

Aşağıdakı göstərilmiş vergi dərəcəsi, vergi qanunvericiliyi əsasında vergiyə cəlb edilən mənfəət vergisi üzrə Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən hüquqi şəxslər tərəfindən ödənilməli olan 20% -ə bərabər vergi dərəcəsi təşkil edir.

	31 dekabr 2017-ci il	**31 dekabr 2016-cı il**
Aşağıdakılarla bağlı təxirə salınmış mənfəət vergisi aktivi/(öhdəliyi):		
Əmlak və avadanlıqlar	3,747	(276)
Digər öhdəliklər	22,675	-
Alınacaq komissiyalar	(19,870)	-
Xalis təxirə salınmış mənfəət vergisi aktivi/(öhdəliyi)	**6,552**	**(276)**

31 dekabr 2017-ci il və 2016-cı il tarixlərində başa çatmış illər üçün effektiv vergi dərəcəsi üzrə təhlil aşağıdakı kimidir:

	31 dekabr 2017-ci il tarixində başa çatmış il üzrə	**31 dekabr 2016-cı il tarixində başa çatmış il üzrə**
Mənfəət vergisindən əvvəlki mənfəət	491,592	441,885
Qüvvədə olan vergi dərəcəsi ilə nəzəri vergi (20%)	(98,318)	(88,377)
Daimi fərqlərin vergi təsiri	(193)	-
Mənfəət vergisi xərci	**(98,511)**	**(88,377)**
Cari ilin mənfəət vergisi xərci	(105,339)	(88,101)
Təxirə salınmış mənfəət vergisi üzrə gəlir/(xərc)	6,828	(276)
Mənfəət vergisi xərci	**(98,511)**	**(88,377)**

	2017	2016
İlin əvvəlində – təxirə salınmış vergi aktivi/(öhdəliyi)	(276)	-
Təxirə salınmış mənfəət vergisi qalıqlarında dəyişliklər	6,828	(276)
İlin sonunda – təxirə salınmış vergi aktivi/(öhdəliyi)	**6,552**	**(276)**

13. ƏMLAK VƏ AVADANLIQLAR

Əmlak və avadanlıqlar aşağıdakılardan ibarətdir:

	Mebel və qurğular	Kompüter avadanlıqları	İcarə mülkiyyəti-nin təkmilləşdi-rilməsi	Cəmi əmlak və avadanlıqlar
İlkin dəyəri				
1 yanvar 2016-cı il	**2,720**	**-**	**15,400**	**18,120**
Əlavələr	3,661	2,641	11,500	17,802
31 dekabr 2016-cı il	**6,381**	**2,641**	**26,900**	**35,922**
Əlavələr	2,164	-	-	2,164
Silinmələr	-	-	(26,900)	(26,900)
31 dekabr 2017-ci il	**8,545**	**2,641**	**-**	**11,186**
Yığılmış amortizasiya				
1 yanvar 2016-cı il	**(510)**	**-**	**-**	**(510)**
İl üzrə tutulmalar	(1,185)	(66)	(3,600)	(4,851)
31 dekabr 2016-cı il	**(1,695)**	**(66)**	**(3,600)**	**(5,361)**
İl üzrə tutulmalar	(1,728)	(660)	(3,600)	(5,988)
Silinmə üzrə ləğv edilmiş	-	-	7,200	7,200
31 dekabr 2017-ci il	**(3,423)**	**(726)**	**-**	**(4,149)**
Xalis qalıq dəyəri				
31 dekabr 2017-ci il	**5,122**	**1,915**	**-**	**7,037**
31 dekabr 2016-cı il	**4,686**	**2,575**	**23,300**	**30,561**

14. QEYRİ-MADDİ AKTİVLƏR

Qeyri-maddi aktivlər aşağıdakılardan ibarətdir:

	Lisenziyalar
İlkin dəyəri	
1 yanvar 2016-cı il	**13,850**
31 dekabr 2016-cı il	**13,850**
31 dekabr 2017-ci il	**13,850**
Yığılmış amortizasiya	
1 yanvar 2016-cı il	**(6,885)**
İl üzrə tutulmalar	(2,485)
31 dekabr 2016-cı il	**(9,370)**
İl üzrə tutulmalar	(2,485)
31 dekabr 2017-ci il	**(11,855)**
Xalis qalıq dəyəri	
31 dekabr 2017-ci il	**1,995**
31 dekabr 2016-cı il	**4,480**

Qeyri-maddi aktivlərə broker fəaliyyəti üzrə lisenziyalar və qiymətli kağızlar üzrə ticarət ilə bağlı digər fəaliyyətlər daxildir.

15. DİGƏR İNVESTİSİYALAR

	31 dekabr 2017-ci il	31 dekabr 2016-cı il
Korporativ səhmlərə edilmiş ilkin dəyərdə hesablanmış kapital investisiyası	60,000	60,000
Cəmi digər investisiyalar	**60,000**	**60,000**

Cəmiyyət 2008-ci il fevral ayının 5-dən etibarən "Bakı Fond Birjası" QSC-nin nizamnamə kapitalının 4.76%-nə sahibdir (hər birinin qiyməti 200 AZN olmaqla 60 min AZN dəyərində 300 səhm).

İlkin dəyərdə hesablanmış digər investisiyalar bazar dəyəri olmayan investisiya qiymətli kağızlarından ibarətdir. Bu investisiyalar üçün bazar yoxdur və cari ədalətli dəyərin sübutunu təmin edən hər hansı bir əməliyyat olmamışdır. Bundan başqa, diskontlaşdırılmış pul vəsaitlərinin hərəkəti metodları bu sənaye üzrə gələcək pul vəsaitləri baxımından qeyri-müəyyənlik olduğuna görə çoxsaylı ədalətli dəyər müəyyənləşdirir. Buna baxmayaraq, Rəhbərlik inanır ki, il sonu üzrə ədalətli dəyər balans dəyərindən əhəmiyyətli dərəcədə fərqlənməyəcəkdir.

16. PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ ONLARIN EKVİVALENTLƏRİ

Cəmiyyətin pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri aşağıdakı qalıqlardan ibarətdir:

	31 dekabr 2017-ci il	31 dekabr 2016-cı il (yenidən təqdim edilmiş)
Banklardakı pul qalıqları	584,240	666,831
Cəmi pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	**584,240**	**666,831**

31 dekabr 2017-ci və 2016-cı il tarixlərinə banklarda yerləşdirilmiş vəsaitlər üzrə hər hansı bir məhdudiyyət mövcud olmamışdır.

Banklardakı pul vəsaitləri bir kommersiya bankında saxlanılır.

31 dekabr 2017-ci il tarixinə nağd pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri üzrə qalıqların kredit keyfiyyəti Standart və Poor's reytinqləri əsasında ümumiləşdirilə bilər:

	"Unibank" Kommersiya Bankı ASC	Cəmi
- Qiymətləndirilməmişdir	584,240	584,240
Cəmi pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	**584,240**	**584,240**

31 dekabr 2016-cı il tarixinə nağd pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri üzrə qalıqların kredit keyfiyyəti Standart və Poor's reytinqləri əsasında ümumiləşdirilə bilər:

	"Unibank" Kommersiya Bankı ASC	Cəmi
- Qiymətləndirilməmişdir	666,831	666,831
Cəmi pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	**666,831**	**666,831**

Azərbaycan Respublikasının Standart və Poor's tərəfindən nəşr olunmuş beynəlxalq reytinqi BB + (2016-cı il: BB +) təşkil edir.

17. İSTİFADƏSİ MƏHDUDLAŞDIRILMIŞ ƏMANƏTLƏR

1 mart 2016-cı il tarixində yerli broker ilə imzalanmış müqavilənin şərtlərinə əsasən, istifadəsi məhdudlaşdırılmış əmanətlər kimi marjinal ticarət əməliyyatları aparan müştərilərdən alınan məbləğlərin razılaşdırılmış hissəsi Cəmiyyət tərəfindən istifadə edilməməlidir. Bank hesabında saxlanılan bu istifadəsi məhdudlaşdırılmış əmanətlər dərhal və ya ümumi biznes ehtiyacları üçün istifadə edilə bilməz və buna görə də pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərindən çıxarılmışdır.

31 dekabr 2017-ci il və 2016-cı il tarixlərinə istifadəsi məhdudlaşdırılmış əmanətlər müvafiq olaraq 163,975 AZN və 850,154 AZN təşkil etmişdir.

18. ƏSAS BROKERDƏN ALINACAQ MƏBLƏĞLƏR

1 mart 2016-cı il tarixində yerli broker ilə imzalanmış müqavilənin şərtlərinə əsasən, Cəmiyyət marjinal ticarət əməliyyatları aparan müştərilərdən alınan məbləğin razılaşdırılmış müvafiq hissəsini yerli broker şirkətinə köçürməlidir. Cəmiyyət onlayn ticarət platformasından istifadə edir və yerli broker şirkəti tərəfindən göstərilən xidmətlərə görə aylıq sabit icarə haqqı ödəyir. Cəmiyyət marjinal ticarət əməliyyatlarından yaranan zərərlərə görə məsuliyyət daşıyır və bu zərərləri/gəlirləri əsas broker şirkətinə/şirkətindən həftəlik olaraq ödəyir/alır.

31 dekabr 2017 və 2016-cı il tarixlərinə əsas brokerdən alınacaq məbləğlər, müvafiq olaraq 1,159,910 AZN və 1,311,969 AZN təşkil etmişdir.

Əsas broker şirkətindən alınacaq heç bir məbləğ dəyərsizləşməmişdir və ya müddəti keçməmişdir.

Göstərilən xidmətlərin haqqının alınması üzrə orta kredit müddəti 1 aya qədərdir. Əsas broker şirkətindən alınacaq məbləğlər üzrə üzrə heç bir faiz ödənilmir.

Cəmiyyət əsas broker şirkətindən alınacaq məbləğlər üçün heç bir girov təminatı almamışdır.

19. QISA MÜDDƏTLİ İNVESTİSİYA

27 dekabr 2017-ci il tarixində, Şirkət "Unibank" Kommersiya Bankı Açıq Səhmdar Cəmiyyəti tərəfindən buraxılmış illik 6% faiz dərəcəsi ilə hər birinin dəyəri 10,000 ABŞ dolları olmaqla, ümumi məbləği 200,000 ABŞ dolları təşkil edən 20 (iyirmi) ədəd təminatsız istiqraz almışdır. Bu istiqrazlar üzrə hesablanmış faizlərin rüblük əsasda alınması planlaşdırılır.

20. ALINACAQ KOMİSSİYA HAQLARI

	31 dekabr 2017-ci il	**31 dekabr 2016-cı il**
Anderaytinq xidmətləri üzrə alınacaq vəsaitlər	112,206	-
Brokerlik haqları üzrə alınacaq vəsaitlər	101,491	-
Spred əməliyyatlarının həcmləri üzrə alınacaq vəsaitlər	51,242	63,872
Dilerlik haqları üzrə alınacaq vəsaitlər	2,375	-
Cəmi alınacaq komissiya haqları	**267,314**	**63,872**

21. DİGƏR AKTİVLƏR

	31 dekabr 2017-ci il	31 dekabr 2016-cı il
Digər maliyyə aktivləri		
Marja ticarətindən banka ödəniləcək məbləğlər	7,290	-
Cəmi digər maliyyə aktivləri	**7,290**	**-**
Digər qeyri-maliyyə aktivləri		
Öncədən ödənilmiş vergilər	52,895	107
Cəmi digər qeyri-maliyyə aktivləri	**52,895**	**107**
Cəmi digər aktivlər	**60,185**	**107**

22. MÜŞTƏRİLƏRƏ ÖDƏNİLƏCƏK MƏBLƏĞLƏR

İl ərzində müştərilər onlayn marjinal ticarətlə məşğul olmaq üçün Cəmiyyətin ABŞ dolları ilə olan bank hesabına əmanət yerləşdirirlər. Müqaviləyə əsasən, bu əmanətlər tələb üzrə müştəriyə ödənilir.

31 dekabr 2017-ci il və 2016-cı il tarixlərinə müştəri qalıqları müvafiq olaraq, 1,671,195 AZN və 2,162,123 AZN təşkil etmişdir.

Göstərilən xidmətlərlə bağlı ödənişlər üzrə orta kredit müddəti 1 aya qədərdir. Müştərilərə aid olan qalıqlar üzrə heç bir faiz ödənilmir.

Cəmiyyət müştərilərdən alınmış vəsaitlərin təminatı olaraq heç bir girov qoymamışdır.

23. DİGƏR ÖHDƏLİKLƏR

	31 dekabr 2017-ci il	31 dekabr 2016-cı il (yenidən təqdim edilmiş)
Digər maliyyə öhdəlikləri:		
Hesablanmış faiz xərcləri	101,062	-
Hesablanmış xərclər	12,315	-
Cəmi digər öhdəliklər	**113,377**	**-**

24. SƏHMDAR KAPİTALI

31 dekabr 2017-ci il və 2016-cı il tarixləri arasında Cəmiyyətin təsdiq edilmiş, yerləşdirilmiş və tam ödənilmiş səhmdar kapitalı 300,000 AZN təşkil etmişdir və hər biri 3 manat dəyərində olan 100,000 adi səhmdən ibarət olmuşdur.

Dividendlər

Dividendlər yalnız hesabat tarixindən əvvəl və ya hesabat tarixində bəyan edildikdə öhdəlik kimi tanınır və hesabat tarixində kapitaldan çıxılır. Dividendlər hesabat tarixindən əvvəl bəyan edildikdə və ya hesabat tarixindən sonra, lakin maliyyə hesabatları dərc olunmamışdan əvvəl razılaşdırıldıqda və ya bəyan edildikdə, bu məlumat maliyyə hesabatlarında açıqlanır.

İl ərzində bəyan edilmiş və ödənilmiş dividendlər aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2017-ci il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2016-cı il tarixində başa çatmış il üzrə
İl ərzində bəyan edilmiş dividendlər	352,000	-
İl ərzində ödənilmiş dividendlər	(352,000)	-
Ödəniləcək dividendlər	-	-

25. TƏƏHHÜDLƏR, ŞƏRTİ ÖHDƏLİKLƏR VƏ ƏMƏLİYYAT RİSKLƏRİ

Vaxtaşırı olaraq və adi fəaliyyətin gedişində Cəmiyyətə qarşı iddialar irəli sürülür. Öz təxminlərinə, daxili və kənar peşəkar məsləhətlər əsasında Rəhbərlik hesab edir ki, bu iddialarla bağlı heç bir əhəmiyyətli zərər baş verməyəcəkdir və müvafiq olaraq maliyyə hesabatlarında zərərlərin ödənilməsi üçün heç bir ehtiyat yaradılmamışdır.

Vergi qanunvericiliyi

Cəmiyyətə tətbiq edilən vergi, valyuta və gömrük qanunvericiliyi müxtəlif şərhlərə və tez-tez baş verə bilən dəyişikliklərə məruz qalır. Cəmiyyətin əməliyyatlarına və fəaliyyətinə tətbiq edilən belə qanunvericiliyə dair Rəhbərliyin şərhlərinə müvafiq vergi orqanları tərəfindən etiraz edilə bilər.

Azərbaycan Respublikasında baş vermiş son hadisələr əsasında vergi orqanlarının qanunvericiliyi şərh edərkən və vergilərin məbləğini müəyyənləşdirərkən daha sərt mövqe nümayiş etdirə bilməsi və keçmişdə etiraz edilməyən əməliyyat və fəaliyyətlərə yenidən baxıla bilməsi qənaətinə gəlmək olar. Bunun nəticəsində, Cəmiyyətə qarşı böyük məbləğdə əlavə vergilər, cərimələr və faizlər hesablana bilər. Azərbaycan vergi orqanları tərəfindən vergi ödəyicisinin son üç təqvim ilindən çox olmayan fəalyyəti yoxlanıla bilər. Qanunvericiliklə müəyyən olunmuş xüsusi hallarda yoxlama daha artıq dövrləri əhatə edə bilər. Rəhbərlik hesab edir ki, onun tərəfindən müvafiq qanunvericiliyin şərhi düzgündür və vergi xarici valyuta və gömrüklə bağlı Cəmiyyətin mövqelərində əhəmiyyətli dəyişikliklər baş verməyəcək.

Kapital məsrəfləri ilə bağlı öhdəliklər

31 dekabr 2017-ci və 2016-cı il tarixlərinə Cəmiyyətin kapital məsrəfləri ilə bağlı əhəmiyyətli öhdəlikləri mövcud olmamışdır.

Fidusiar fəaliyyətlər

31 dekabr 2017-ci il və 2016-cı il tarixinə Cəmiyyət müştəriləri adından investisiya fəaliyyətini icra etmək üçün fidusiar müqavilələr əsasında 3,000,000 AZN və 4,000,000 ABŞ dolları məbləğində müştərilərin vəsaitlərini sərəncamında saxlamışdır.

Cəmiyyət müştərilər tərəfindən həyata keçirilən xarici valyuta əməliyyatları üzrə marja riskinə məruz qaldığına görə xarici valyuta bazarındakı dəyişikliklər Cəmiyyətin maliyyə vəziyyətinə əhəmiyyətli təsir göstərə bilər. Cəmiyyət marja ticarəti üzrə əməliyyatlardan yaranan zərərlərə görə məsuliyyət daşıyır, lakin Rəhbərlik inanır ki, bu kimi əməliyyatlardan yaranan zərərlər maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda göstərilmiş əsas brokerdən alınacaq vəsaitlərdən və eləcə də istifadəsi məhdudlaşdırılmış əmanətlər üzrə qalıqlardan çox olmayacaqdır. Hesabat tarixinə, bu riskin təsirini və vaxtını müəyyənləşdirmək qeyri-mümkündür.

26. MALİYYƏ RİSKLƏRİNİN İDARƏ EDİLMƏSİ

Risklərin idarə edilməsi funksiyası Cəmiyyət tərəfindən maliyyə riskləri (kredit riski, coğrafi, valyuta, likvidlik və faiz riski), əməliyyat riskləri və hüquq riskləri ilə əlaqədar icra edilir. Risklərin idarə edilməsi funksiyasının əsas məqsədi risk sərhədlərini təyin etmək və sonradan riskərin o sərhədlər arasında saxlanılmasını təmin etməkdir. Əməliyyat və hüquq risklərinin idarə edilməsi funksiyaları əməliyyat və hüquq risklərinin azaldılması məqsədilə daxili qayda və proseduraların təmin edilməsini nəzərdə tutur.

Kredit riski

Bir tərəfin maliyyə aləti üzrə öhdəliklərini yerinə yetirə bilmədiyi zaman və maliyyə zərərləri ilə nəticələnə bilən hallar, kredit riski kimi tanınır. Cəmiyyətin fəaliyyəti üçün əsas risk mənbələri broker şirkətləri və fərdi müştərilərdir.

Yeni bir münasibət yaranarkən broker şirkəti kredit riskinin parametrlərinə uyğun təhlil edilir və təhlil hər altı aydan bir yenilənir (və ya daha tez-tez, məsələn, brokerin korporativ strukturunda dəyişiklik olduqda). Bu broker şirkəti üçün nəzərdə tutulan maksimum məruz edilmə limitləri, sonra idarə heyəti tərəfindən nəzərdən keçirilir və təsdiq edilir. Konsentrasiya riskinin idarə olunmasının bir hissəsi olaraq, Cəmiyyət hər bir aktiv sinfi üçün bir çox brokerlərin saxlanmasını dəstəkləyir. Mümkün olduğu təqdirdə, Cəmiyyət müştərinin mövqeyini qorumaq üçün onun əlavə vəsaitlər təmin etməsi üçün danışıqlar aparır ki, bu da birbaşa kredit riskini azalda bilər.

Marja riski

Cəmiyyətdə real vaxt marjinal ticarət platforması fəaliyyət göstərir və hər müştəri üçün mənfəət və zərərlər hər müştərinin hesabına daim yenilənir. Marja riski, müştərinin Cəmiyyətdə yerləşdirdiyi ümumi vəsaitlərin yaranan hər hansı bir ticarət zərərini ödəmək üçün kifayət etmədiyi zaman baş verir.

Xüsusilə, marja riski, bazarda ani hərəkətlər olduğunda və ya müştərinin açıq mövqeyinə malik olan fərdi maliyyə alətinə aid yüksək ümumi bazar dəyişkənliyi və ya xüsusi dəyişkənlik səbəbindən baş verə bilər.

Cəmiyyət “bağlanma nəzarəti” vasitəsilə müştərilərin mövqeyinə real vaxt rejimində nəzarət edir, müştərilərin öncədən alqı-satqı əməliyyatının dayandırılması səviyyəsi müəyyən edə bilməsi (“dayandırma” səviyyəsi və ya “zəmanətli dayanma” səviyyəsi) və pilləli marja həddinin təyin edilməsi mexanizmindən istifadənin də daxil olduğu bir sıra vasitələrlə marja riskini azaldır, lakin bu riski tam şəkildə aradan qaldırmır.

Bu risk həmçinin daha böyük mövqelərdə, müştərilərə uyğunluq meyarlarına görə artan marjinal tələblər vasitəsilə azaldılıb və müştərilərin ticarət və risklərin idarə edilməsində bütün məqamlar üzrə onların hesablarında minimum tələbdən artıq həcmdə vəsaiti girov saxlamağa təşviq edən geniş təlim proqramı ilə dəstəklənir.

Cəmiyyətin “bağlanma nəzarəti” tətbiq edilən müştəriləri

“Bağlanma nəzarəti” (BN) - ləğvetmə ərəfəsini pozmuş hesabların avtomatik olaraq təsbit edildiyi avtomatlaşdırılmış bir ləğv prosesidir. Burada, müştəri zərərlərinin ümumi kapitalı müəyyən edilmiş ləğvetmə səviyyəsindən aşağı düşdükdə, ləğv olunur, nəticədə Cəmiyyət üçün kredit riskinə məruz qalma riski azalır.

Həm "bağlanma nəzarəti", həm də müştəri tərəfindən yaradılan "bağla əmrləri" bazar riskinin Cəmiyyətə keçməsi ilə nəticələnir. Bazar riski, əsas müştəri mövqeyinin Cəmiyyətin ("Bazar riski" bölməsində müzakirə olunan bazar riski limitlərinə məruz edildiyi təqdirdə) bağlanmasının ardından, kifayət qədər bazar likvidliyini ehtiva edən müvafiq hedcinq mövqeyinə malik ola bilər.

Bundan əlavə, müştərilərin bir qismi "Limitli Risk" hesabları adlanan hesablar açır. Belə hesablar üçün səviyyə əvvəlcədən müəyyən edilir (müqavilə üzrə "zəmanətli dayanma" səviyyəsi), yəni müştərinin maksimal zərəri ticarətin açılmasında hesablana bilər. Müştərilər zəmanətli dayanma səviyyələri ilə vəsaitlərin yerləşdirilməsi üzrə hər bir əməliyyatda kiçik bir mükafat ödəyir. Maksimal zərər məbləği müştəridən ticarətə başlamaq üçün qoyulması tələb olunan əmanət məbləğidir, yəni əksər hallarda müştərinin itkisi ilkin marja əmanətindən artıq ola bilməz. Artıq yeni müştərilərə bu təklifin olmamasına baxmayaraq, Cəmiyyətin hələ də bu hesab növü üzrə əhəmiyyətli sayda müştəriləri mövcuddur.

Bazar riski

Cəmiyyət bazar riskinə məruz qalır. Bazar riski ümumi və xüsusi bazar dəyişiklərinə məruz qalan xarici valyuta və faiz gəliri/xərci yardan aktiv və öhdəliklərdə olan açıq mövqedən yaranır. Rəhbərlik qəbul edilə bilən risk səviyyələri üzrə məhdudiyyətlər təyin edir və onların gündəlik monitorinqini keçirir. Buna baxmayaraq, bu metodun istifadə edilməsi daha zəruri bazar dəyişikləri baş verdikdə bu çərçivələrdən kənar zərərlərin qarşısını ala bilməz.

Xarici valyuta riski

Xarici valyuta riskini idarə edərkən üzrə Rəhbərlik xarici valyuta riskinə qarşı konkret valyutalar üzrə və ümumi limitlər təyin edir. Nəzarət hər ay həyata keçirilir.

Aşağıdakı cədvəl 31 dekabr 2017-ci il tarixinə xarici valyuta məzənnələrinin dəyişilməsindən yaranan risk dərəcələrini əks etdirir:

	AZN	ABŞ dolları	Cəmi
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ			
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	324,176	260,064	584,240
Əsas brokerdən alınacaq vəsaitlər	-	1,159,910	1,159,910
Qısa müddətli investisiya	-	340,020	340,020
Alınacaq komissiya haqları	112,366	154,948	267,314
Digər investisiyalar	60,000	-	60,000
İstifadəsi məhdudlaşdırılmış əmanətlər	-	163,975	163,975
Digər aktivlər		7,290	7,290
CƏMİ MALİYYƏ AKTİVLƏRİ	**496,542**	**2,086,207**	**2,582,749**
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ			
Müştərilərə ödəniləcək məbləğlər	-	1,671,195	1,671,195
Digər öhdəliklər	6,080	107,297	113,377
CƏMİ MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ	**6,080**	**1,778,492**	**1,784,572**
AÇIQ VALYUTA MÖVQEYİ	**490,462**	**307,715**	**798,177**

Aşağıdakı cədvəl 31 dekabr 2016-cı il tarixinə xarici valyuta məzənnələrinin dəyişilməsindən yaranan risk dərəcələrini əks etdirir:

	AZN	ABŞ dolları	Cəmi (yenidən təqdim edilmiş)
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ			
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	416,649	250,182	666,831
Əsas brokerdən alınacaq vəsaitlər	-	1,311,969	1,311,969
Alınacaq komissiya haqları	-	63,872	63,872
Digər investisiyalar	60,000	-	60,000
İstifadəsi məhdudlaşdırılmış əmanətlər	-	850,154	850,154
CƏMİ MALİYYƏ AKTİVLƏRİ	**476,649**	**2,476,177**	**2,952,826**
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ			
Müştərilərə ödəniləcək məbləğlər	-	2,162,123	2,162,123
CƏMİ MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ	**-**	**2,162,123**	**2,162,123**
AÇIQ VALYUTA MÖVQEYİ	**476,649**	**314,054**	**790,703**

Yuxarıdakı təhlillərə yalnız maliyyə aktivləri və öhdəlikləri daxildir. Qeyri-maliyyə aktivləri əhəmiyyətli valyuta risklərinin yaranmasına gətirib çıxarmır. Ticarət əməliyyatları nəticəsində xarici valyuta riskinə nəzarət Cəmiyyətin müqavilə əsasında cəlb etdiyi kənar maliyyəçi tərəfindən müntəzəm olaraq həyata keçirilir və aşağıdakı qaydada idarə olunur:

i Hər səviyyə üzrə xarici valyutalar arasında mövqelərin və və bu valyutalar üzrə müvafiq likvidlik səviyyələrinin monitorinqi;

ii Xarici valyutaların, xüsusilə də ABŞ dollarının, məzənnələrində gələcək dəyişmələrin proqnozlaşdırılması; və

iii İdxal-ixrac əməliyyatlarına cəlb edilmiş əsas müştərilərlə olan Cəmiyyətin fəaliyyətinin və əməliyyatlarının təhlili.

Cəmiyyətin mənfəət və zərərinə təsirindən əlavə valyuta dəyişmə dərəcələrində belə dəyişikliklərin Cəmiyyətin kapitalına təsiri mövcud deyil. Məruz qalma Cəmiyyət müəssisəsinin əməliyyat valyutası olmayan valyutada əks etdirilən maliyyə qalıqları üçün hesablanır.

Likvidlik riski

Likvidlik riski müəssisənin maliyyə öhdəliklərini yerinə yetirməsi zamanı çətinliklərlə üzləşəcəyi riskdir. Cəmiyyət əlində olduğu pul vəsaitləri üzrə gündəlik tələblərə məruz qalır. Likvidlik riski Cəmiyyətin Maliyyə dertamenti tərəfindən idarə edilir. Rəhbərlik hər ay Cəmiyyətin pul vəsaitləri hərəkətinin dəyişdirilən proqnozlarının monitorinqini keçirir.

Cəmiyyət likvidliyin idarə olunması üçün rəhbərliyi öhdəliklərin yerinə yetirilməsi üçün zəruri likvidlik aktivləri səviyyəsinin hesab edilməsini; maliyyələşdirmə vəsaitlərinin əldə olunması üzrə imkanların saxlanılmasını, idarəetmə qaydalarına qarşı təəhhüdlər planı və nizamnamə tələblərinə qarşı maliyyə vəziyyəti üzrə likvidlik əmsalının monitorinqinin keçirilməsini tələb edir.

Kənardan cəlb edilmiş maliyyə mütəxəssisləri gündəlik likvidlik mövqeyinin monitorinqini və normal və ciddi bazar şərtlərini əhatə edən mütəmadi likvidlik mövqeyinin yoxlanılmasını keçirir. Kənardan cəlb edilmiş maliyyə mütəxəssislərinin öhdəliklərinə aşağıdakılar daxildir:

i pul vəsaitləri hərəkətinin proqnozlaşdırılması və maliyyə menecerinə hesabatın verilməsi, əgər zəruridirsə;

ii likvidlik riskinin toplaşması faktoru kimi ən böyük təchizatçıların monitorinqi;

iii lazım olduqda, orta və qısamüddətli borlcların əldə edilməsi məqsədi ilə yerli və beynəlxalq bazarlara fəal cəlb edilmə; və

iv cəmiyyətin inkişaf edən fəaliyyəti sayəsində mümkün olan pul vəsaitləri hərəkətinin monitorinqi

31 dekabr 2017-ci il tarixinə maliyyə öhdəliklərin ödəniş təhlili aşağıda göstərilən kimi olmuşdur:

	Tələb edilənədək və 1 aydan az	**1 aydan 3 aya kimi**	**Ödəniş tarixi təyin edilməyib**	**Cəmi**
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ				
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	584,240	-	-	584,240
Əsas brokerdən alınacaq vəsaitlər	1,159,910	-	-	1,159,910
Qısa müddətli investisiya	-	340,020	-	340,020
Alınacaq komissiya haqları	267,314	-	-	267,314
Digər investisiyalar	-	-	60,000	60,000
İstifadəsi məhdudlaşdırılmış əmanətlər	163,975	-	-	163,975
Digər aktivlər	7,290	-	-	7,290
CƏMİ MALİYYƏ AKTİVLƏRİ	**2,182,729**	**340,020**	**60,000**	**2,582,749**
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ				
Müştərilərə ödəniləcək məbləğlər	1,671,195	-	-	1,671,195
Digər öhdəliklər	8,815	104,562	-	113,377
CƏMİ MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ	**1,680,010**	**104,562**	**-**	**1,784,572**
Likvidlik boşluğu	502,719	235,458	60,000	798,177
MƏCMU LİKVİDLİK BOŞLUĞU	**502,719**	**738,177**	**798,177**	

31 dekabr 2016-cı il tarixinə maliyyə öhdəliklərin ödəniş təhlili aşağıda göstərilən kimi olmuşdur:

	Tələb edilənədək və 1 aydan az	1 aydan 3 aya kimi	Ödəniş tarixi təyin edilməyib	Cəmi
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ				
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	666,831	-	-	666,831
Əsas brokerdən alınacaq vəsaitlər	1,311,969	-	-	1,311,969
Alınacaq komissiya haqları	63,872	-	-	63,872
Digər investisiyalar	-	-	60,000	60,000
İstifadəsi məhdudlaşdırılmış əmanətlər	850,154	-	-	850,154
CƏMİ MALİYYƏ AKTİVLƏRİ	**2,892,826**	**-**	**60,000**	**2,952,826**
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ				
Müştərilərə ödəniləcək məbləğlər	2,162,123	-	-	2,162,123
CƏMİ MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ	**2,162,123**	**-**	**-**	**2,162,123**
Likvidlik boşluğu	730,703	-	60,000	790,703
MƏCMU LİKVİDLİK BOŞLUĞU	**730,703**	**730,703**	**790,703**	

Coğrafi risk konsentrasiyası

31 dekabr 2017-ci il tarixinə Cəmiyyətin aktiv və öhdəliklərin coğrafi konsentrasiyası aşağıdakı cədvəldə göstərilir:

	Azərbaycan Respublikası	Cəmi
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ		
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	584,240	584,240
Əsas brokerdən alınacaq vəsaitlər	1,159,910	1,159,910
Qısa müddətli investisiya	340,020	340,020
Alınacaq komissiya haqları	267,314	267,314
Digər investisiyalar	60,000	60,000
İstifadəsi məhdudlaşdırılmış əmanətlər	163,975	163,975
Digər aktivlər	7,290	7,290
CƏMİ MALİYYƏ AKTİVLƏRİ	**2,582,749**	**2,582,749**
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ		
Müştərilərə ödəniləcək məbləğlər	1,671,195	1,671,195
Digər öhdəliklər	113,377	113,377
CƏMİ MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ	**1,784,572**	**1,784,572**
XALİS MÖVQE	**798,177**	**798,177**

31 dekabr 2016-cı il tarixinə Cəmiyyətin aktiv və öhdəliklərin coğrafi konsentrasiyası aşağıdakı cədvəldə göstərilir:

	Azərbaycan Respublikası	Cəmi
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ		
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	666,831	666,831
Əsas brokerdən alınacaq vəsaitlər	1,311,969	1,311,969
Alınacaq komissiya haqları	63,872	63,872
Digər investisiyalar	60,000	60,000
Məhdudiyyətli əmanətlər	850,154	850,154
CƏMİ MALİYYƏ AKTİVLƏRİ	**2,952,826**	**2,952,826**
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ		
Müştərilərə ödəniləcək məbləğlər	2,162,123	2,162,123
CƏMİ MALİYYƏ AKTİVLƏRİ	**2,162,123**	**2,162,123**
XALİS MÖVQE	**790,703**	**790,703**

27. KAPİTALIN İDARƏ EDİLMƏSİ

Kapitalın idarə edilməsində Cəmiyyətin məqsədləri onun fəaliyyətinin davam etmək qabiliyyətini qorumaq üçün iştirakçıların mənfəətini qaytarmaq və kapitalın uyğunluq nisbətinə nail olmaq üçün kafi kapital bazasını saxlamaqdır.

Azərbaycan Respublikası Qiymətli Kağızlar üzrə Dövlət Komitəsinin (hal-hazırda Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatası) 29 sentyabr 2015-ci il tarixində kapitalın minimal məbləği ilə bağlı mövcud tələblərinə əsasən, mövcud investisiya şirkətləri məcmu kapitalın minimal məbləğini 300,000 AZN həcmində saxlamalıdırlar. Hesabat dövrü ərzində, Cəmiyyət tənzimləyici qurum tərəfindən kapital üzrə müəyyən olunmuş tələblərə tam şəkildə cavab vermişdir.

28. MALİYYƏ ALƏTLƏRİNİN ƏDALƏTLİ DƏYƏRİ

31 dekabr 2017-ci il və 2016-cı il tarixlərinə Cəmiyyətin ədalətli dəyər ilə ölçülən heç bir maliyyə aləti mövcud olmamışdır.

Növbəti cədvəldə ədalətli dəyər ilə ölçülməmiş maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri və ədalətli dəyərin kateqoriyalaşdırıldığı ədalətli dəyər iyerarxiyasındakı dərəcəsi ilə təhlili göstərilmişdir.

		Ədalətli dəyər ölçüsü			
	Qiymətləndirmə tarixi	**Aktiv bazarda kvota olunmuş qiymət (Səviyyə 1)**	**Əhəmiyyətli dərəcədə müşahidə olunan məlumatlar (Səviyyə 2)**	**Əhəmiyyətli dərəcədə müşahidə olunmayan məlumatlar (Səviyyə 3)**	**Cəmi**
Ədalətli dəyərin açıqlandığı aktivlər					
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	31 dekabr 2017-ci il	584,240	-	-	584,240
Əsas brokerdən alınacaq vəsaitlər	31 dekabr 2017-ci il	-	-	1,159,910	1,159,910
Qısa müddətli investisiya	31 dekabr 2017-ci il	-	-	340,020	340,020
Alınacaq komissiya haqları	31 dekabr 2017-ci il	-	-	267,314	267,314
Digər investisiyalar	31 dekabr 2017-ci il	-	-	60,000	60,000
İstifadəsi məhdudlaşdırılmış əmanətlər	31 dekabr 2017-ci il	163,975	-	-	163,975
Digər aktivlər	31 dekabr 2017-ci il	-	-	7,290	7,290
Ədalətli dəyərin açıqlandığı öhdəliklər					
Müştərilərə ödəniləcək məbləğlər	31 dekabr 2017-ci il	-	-	1,671,195	1,671,195
Digər öhdəliklər	31 dekabr 2017-ci il	-	-	113,377	113,377

		Ədalətli dəyər ölçüsü			
	Qiymətləndirmə tarixi	**Aktiv bazarda kvota olunmuş qiymət**	**Əhəmiyyətli dərəcədə müşahidə olunan**	**Əhəmiyyətli dərəcədə müşahidə olunmayan**	**Cəmi**
Ədalətli dəyərin açıqlandığı aktivlər					
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	31 dekabr 2016-cı il	666,831	-	-	666,831
Əsas brokerdən alınacaq vəsaitlər	31 dekabr 2016-cı il	-	-	1,311,969	1,311,969
Alınacaq komissiya haqları	31 dekabr 2016-cı il	-	-	63,872	63,872
Uzun müddətli investisiyalar	31 dekabr 2016-cı il	-	-	60,000	60,000
İstifadəsi məhdudlaşdırılmış əmanətlər	31 dekabr 2016-cı il	850,154	-	-	850,154
Ədalətli dəyərin açıqlandığı öhdəliklər					
Müştərilərə ödəniləcək məbləğlər	31 dekabr 2016-cı il	-	-	2,162,123	2,162,123

Ədalətli dəyəri qalıq dəyərinə yaxın olan aktiv və öhdəliklər

Likvid və ya ödəmə müddəti az qalmış (üç aydan az) maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəlikləri üçün ədalətli dəyərin qalıq dəyərinə yaxın olması fərz olunur. Bu fərziyyə həmçinin xüsusi ödəmə müddəti və dəyişən dərəcəli maliyyə alətləri olmayan depozitlərə də tətbiq edilir.

Xarici valyuta riskinə həssaslıq

Aşağıdakı cədvəl Cəmiyyətin müvafiq xarici valyutaların Azərbaycan manatına nisbətən məzənnəsində 10%-lik artım və ya azalmasına həssaslığını təhlil edir. 10% rəhbərlik tərəfindən xarici valyuta risklərini təhlil edərkən daxili risk hesabatlarında istifadə olunan həssaslıq dərəcəsidir və xarici valyuta məzənnəsinin dəyişməsinin Cəmiyyətə təsirini təhlil rəhbərlik tərəfindən istifadə olunur. Həssaslıq təhlili yalnız xarici valyutada ifadə edilmiş qalıq monetar vəsaitləri ehtiva edir və xarici valyuta məzənnələrində 10%-lik dəyişiklik nəzərə alınmaqla onların dövrün sonundakı valyuta mövqeyinin bir valyutadan digərinə çevrilməsinə düzəliş edir. Aşağıdakı müsbət rəqəmlər Azərbaycan manatının müvafiq valyutaya qarşı 10% dərəcədə güclənməsi müqabilində mənfəət və digər kapital vəsaitlərində baş vermiş artımı göstərir. Müvafiq valyutaya nisbətən Azərbaycan manatının 10% zəifləyəcəyi təqdirdə mənfəət və digər kapital üzərində müqayisə edilə bilən təsir mövcud olardı və aşağıdakı qalıqlar mənfi olardı.

	31 dekabr 2017-ci il tarixinə	
	ABŞ dolları/AZN +10%	**ABŞ dolları/AZN -10%**
Vergidən əvvəlki mənfəətə xalis təsir	30,772	(30,772)

	31 dekabr 2016-cı il tarixinə	
	ABŞ dolları/AZN +10%	**ABŞ dolları/AZN -10%**
Vergidən əvvəlki mənfəətə xalis təsir	31,405	(31,405)

29. HESABAT DÖVRÜNDƏN SONRAKI HADİSƏLƏR

16 fevral 2018-ci il tarixində, qiymətli kağızların alqı-satqısı müqaviləsinə əsasən Şirkət, özünün 200,000 min ABŞ dolları məbləğində olan qısamüddətli investisiyasını cənab Balin Mixail İzrayleviçə satmışdır.